

ตำรายา
ครรภ์รักษา

และ

พราหมณ์โรหิต
ยาช่างสำหรับเด็กต่าง ๆ
ของ
พระอุปัชฌาย์นุ่ม วัดนางใน

พิมพ์ครั้งที่สอง ๑,๐๐๐ ฉบับ

มีจำหน่ายส่งและปลีกที่ร้านเฮงวุ่นสง เลขที่ ๕๔๖

เชิงสะพานเจริญทัศน์ เสาชิงช้า พระนคร

ราคาเล่มละ ๕๐ สตางค์

ตำรายา
ครรภ์รักษา

และ

พราหมณ์โรหิต
ยาสำหรับเด็กต่าง ๆ
ของ
พระอุปัชฌาย์นุ่ม กัตนางโน

พิมพ์ครั้งที่สอง ๓,๐๐๐ ฉบับ

มีจำหน่ายส่งและปลีกที่ร้านเฮงวุ่นสง เลขที่ ๕๘๖

เชิงสะพานเจริญทัศน์ เสาชิงช้า พระนคร

ราคาเล่มละ ๕๐ สตางค์

ลักษณะการรักษา

ปุน จ ปรี ถ้าคัมภีระพรรณนาด้วยลักษณะการรักษา คือวิธีป้องกันครรภ์ต่อไป ๆ ดำเนินความว่า บรรดาสตรีทั้งปวงเมื่อมีครรภ์ได้ ๑๕ วัน หรือ ๑ เดือนก็ตั้ง ย่อมแสดงอาการให้ปรากฏแก่มหาชนทั้งหลายให้รู้ว่าครรภ์นั้นต้งขึ้น เพราะมีเส้นเอ็นที่ผ่านหน้าอกนั้นเขียว หิวหมกดำดำ และมีเม็ดเกิดขึ้นรอบหัวนมนั้น เมื่อมีอาการเช่นนั้นปรากฏ ฟังรู้ว่าครรภ์นั้นพ้องมีครรภ์ขึ้นโดยแน่แท้ ๆ

ถ้าสตรีมีครรภ์ได้ ๑ เดือน ถ้าเป็นไข้ร่าเริงว่าพัด คือให้อาเจียนและรูกในอุทรและเด็กขึ้นแตกต้งเป็นกำลัง ให้ระเมอเพื่อคงผิเข้า บังเกิดขึ้นเพราะโทษในครรภ์รักษานั้นเอง ถ้าจะแก้ให้ทำตามโบราณเสียก่อน ๆ

ท่านให้ทำบัตร ๕ มุม ๑ ใบ เอาแบ่งครึ่งที่ของ
ด้วยมนต์นี้ว่า "โอม ชี ชู ภุสสวาหะ" ๗ ที แล้ว
เอาแบ่งที่ครึ่งที่หนึ่งมาปั้นเป็นรูปสัตว์ ๑ คน ภูเขาค
อัน มี ๑ ตัว ไก่ ๑ ตัว ดอกไม้ ๗ อย่าง ผลไม้ ๗
อย่าง ใส่บนบัตรนั้น แล้วเอาข้าวสารโปรยลงกลาง
บัตร บูชาแล้วเอาไปส่งทางทิศอาคเนย์ ทำ ๓ วัน
หายแล ฯ

ยากรรมรักษาสำหรับครรภ์ ๑ เดือน

ถ้ายังไม่หายท่านให้ประกอบยานานนี้กิน ท่าน
ให้เอารากบัวหลวง ๑ ดอกบัวเผื่อน ๑ จันทน์หอม ๑
ข้าวเหนียวกัญญา ๑ ยาทั้ง ๕ นี้ทำให้เป็นจุนี บดบั้น
ทำแท่งได้ ๕ กระจายด้วยน้ำมันโคกนหายแล ฯ

ถ้ายังไม่หายให้ประกอบยานี้ให้กินต่อไป ท่านให้
เอาข้าวเหนียวกัญญา ๑ ข้าวตอก ๑ เนื้อไคย ๑
ยาทั้ง ๓ นี้ บดกระจายน้ำมันกินหายแล ฯ

ถ้ามีอาการให้อ่อน ให้ประกอบยานานนี้ระโดม
และให้กิน ท่านให้เอาใบตำลึง ๑ ใบหญ้าแพรก ๑
ใบไทรย้อย ๑ ใบพรมมี ๑ ดินประสิวขาว ๑ ยาทั้ง
๕ ดังนี้ มดตะดาด้วยน้ำชาวจ้าวระโดมแก้วนและ
กินก็ได้หายแะ ฯ

ถ้าสัตว์มีครรภ์ได้ ๒ เดือน ถ้าเป็นไข้และไข้จับ
เป็นเวลาหรือทุก ๆ วันก็ดี ให้นอนไม่หลับและบริโภค
อาหารไม่ได้ หรือมีอาการอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่าน
จะแก้ให้ทำตามโบราณเดี่ยก่อน ฯ ท่านให้ตำบดรกถม
๑ ใบ เอาแป้งคั่งที่ทองด้วยม้นคั้นว่า “โอม อมร
หิ ชี วนดีเย สวาหะป้า” ๗ ที่ แล้วเอาแป้งที่
คั่งนั้นมาปั้นเป็นรูปแมว ๑ ตัว ดอกไม้ ๓ อย่าง ผัก
๓ อย่าง ใสในบัตินั้น แล้วเอาข้าวสุกเทรายคั่นทอง
เอาแป้งหอมและน้ำมันหอมประพรม บูชาแล้วเอาไป
ตั้งทางทิศบูรพาทำ ๓ วันหายแะ ฯ

ยาการรักษาสำหรับครรภ์ ๒ เดือน

ถ้ายังไม่หาย ให้ประกอบยานี้ให้กิน ท่านให้เขา
ดอกจงกณ ๓ เกล็ดบัวหลวง ๓ เทียนดำ ๓ หัว
เหี่ยวหมู ๑ กระจับบก ๑ ยาทั้ง ๕ ตั้งไฟ บดละลาย
น้ำชาวน้ำกินหายแล ฯ

ถ้ายังไม่หายให้ประกอบยานานนี้กินต่อไป ท่าน
ให้เขารากบัวเผื่อน ๑ รากบัวหลวง ๑ กระจับด ๑
เหี่ยวสด ๑ ใบผักแว่น ๑ ชิงดังแต่เล็กน้อย ยาทั้ง ๖
ตั้งไฟ บดละลายน้ำแรมคืนหรือน้ำนมโคก็ได้ กิน
แก้ปวดท้องและท้องขึ้นหายแล ฯ

ถ้ามีอาการร้อน ให้ประกอบยานานนี้ชะโลมทา
ท่านให้เขารากผักไผ่ ๑ ใบโพกพาย ๑ ใบหนาด ๑
เมล็ดในขนุนตะมุต ๑ ดินสอพอง ๑ ยาทั้ง ๕ ตั้งไฟ
บดละลายด้วยน้ำชาวน้ำ ชะโลมหายคื่นกแล ฯ

ถ้าตั้งครรภ์ได้ ๓ เดือน ถ้าเป็นไข้ให้ตั้งท้อง
และอาเจียนลุกเสียดแทงหน้าแทงหลัง บริโภคอาหาร

มิได้นอนไม่หลับ ถ้าจะแก้ไขให้ทำตามโบราณเดี๋ยวก่อน ๆ
 ท่านให้ทำบัตร ๓ มุม ๓ ใบ เขาแบ่งแต่ละถั่วเขียว
 คลุกเคล้ากันด้วย คลั่งที่ทองด้วยมนต์ “โอม สิทธิสา
 มถาเรติ เททินว อหิชา ถานี มเรหิ เอหิ เอหิ
 อากจนฺติ กาเมहिเนปปี” ๗ ที่ แล้วเขาแบ่งที่คลั่ง
 มาเป็นเป็นรูปสัตว์ ๓ คน กระต่าย ๓ ตัว เขาข้าวสุก
 กองในกลางบัตรนั้นเป็นรูปจอมปลวก เหน่าตุร
 นานมโค ผัก ๓ อย่าง ดอกไม้ ๓ อย่างได้ในบัตรนั้น
 ด้วย แล้วเขาแบ่งกะแฉะและน้ำมันหอมประพรม บูชา
 แล้ว เขาไปส่งทางทิศปัจฉิม ทำ ๓ วันหายศักดิ์สิทธิ์
 นักแต่ ๆ

ยาकरणรักษาสำหรับครรภ์ ๓ เดือน

ถ้ายังไม่หายให้ประกอบยานานนี้ให้กิน ท่านให้
 เหยายมะม่วงกะดอม ๑ ยางไข่น้ำ ๑ ทั้ง ๒ ตั้งขึ้น บค
 ะถายน้ำร้อนกินหายแต่ ๆ

ถ้ายังไม่หาย ให้ประกอบยานกินต่อไป ท่านให้
เอาข้าวตอก ๑ ข้าวเหนียวกัญญา ๑ ยาทั้ง ๒ ^๕ ^๕ ^๕
บดด้วยน้ำนมโคกินหายแต่ ๑

ยาชะโลมสำหรับประกอบยานานนี้ ท่านให้เอา
จันทน์หอม ๑ หนุ้าแพรว ๑ เปราะหอม ๑ แผลก
หอม ๑ เกาชิงช้าชาติ ๑ ใบบัวหลวงอ่อน ๑ รากกะ
จับบก ๑ มุตโคกที่คกใหม่ ๑ ยาทั้ง ๘ ^๕ ^๕ ^๕ ^๕ ^๕ ^๕ ^๕ ^๕
บดละลาย
ด้วยน้ำชาวข้าวชะโลมคั้นกแด ๑

ถ้าสัตว์มีครรภ์ได้ ๕ เดือน ถ้าเป็นไข้เพื่อเสมหะ
ให้โทษต่าง ๆ แต่เป็นลม ทั้งเป็นอาการต่าง ๆ
ท่านให้ทำตามโบราณเสียก่อน ๑ ท่านให้ทำบัตร ๕
มุม ๑ ใบ เอาเบ้งคั่งที่ท้องด้วยมนต์นี้ “โอม เ
เห โหติฐ เหยน เหยน โอม ปกขสั สากตา
วปเส ขุนนสนาริ เหว้า” ๗ ที่ แล้วเอาเบ้งที่คั่ง
ที่ท้องนั้นมาขึ้นเป็นรูปแวง ๑ ตัว งูเขียว ๑ ตัว คน ๒
คน เอาใบมะม่วงรองในบัตร เอาดอกไม้ ๒ อย่าง

ผลไม้ ๒ อย่างใส่ในบัตร์นั้นด้วย บูชาแล้วเอามาตั้ง
ทางทิศพายัพ ทำ ๓ วันหายแต่ ๑

ยาการรักษาสำหรับครรภ์ ๕ เดือน

ถ้ายังไม่หาย ให้ประกอบยานานนี้ให้กิน ท่าน
ให้เอาดอกจกถั่ว ๑ เกสรบัวหลวง ๑ รากขมิ้น ๑
โกฐเขมา ๑ ยาทั้ง ๕ ตั้งไฟ บดละเอียดด้วยน้ำมันโคก
หายแต่ ๑

ถ้ายังไม่หาย ให้ประกอบยานานนี้กินต่อไป
ท่านให้เอาจันทน์หอม ๑ รากบัวหลวง ๑ ดอกสัตตบง
กช ๑ โกฐกะตุก ๑ กระเทียม ๑ รากขมิ้น ๑ หัว
เห็ดเหมา ๑ รากมะตูม ๑ ผลผักขี้ ๑ ขิงสด ๑ ทั้ง
เอาเท่า ๆ กัน ตำตำเอาหนึ่งกินหายแต่ ๑

ยาระโลมสำหรับประกอบยานานนี้ ท่านให้เอาราก
หญ้านาง ๑ รากคำดัง ๑ รากพุ่มเรียงบ้าน ๑ ราก
พุงคอก ๑ รากทองหลวงหนาม ๑ รากสลอดน้ำ ๑

รากผักข้าว ๓ พุ่มเรียงป่า ๓ เกสรบัวหลวง ๓ จันทน์
ขาว ๓ จันทน์แดง ๓ ดินสอพอง ๓ ดินประสีขาว ๓
เอายา ๓๓ ตั้งขึ้นด้วยตะเกียง ๓ ทำให้เป็นจตุร
มุขขึ้นแท่งไว้ กระจายด้วยน้ำข้าวข้าว ทั้งกินและชะ
โถมคั้นกัณฑ์ ๑

ถ้าสัตว์มีกรรมได้ ๕ เดือน ถ้าเป็นไข้ให้ตั้งและ
อาเจียน ให้จุกหน้าจุกหลัง หรืออาการอย่างอื่นก็ด
ำเนินให้ทำตามโบราณเสียก่อน ๑

ท่านให้ทำบัตร ๕ มุม ๑ ใบ เอาแป้งคั่งที่ทอง
ด้วยมนต์ “สนธิปักษา อปตคณา สนธิปทา
อวณณา มาตา ปิตา นิกุณดา ชาตเวท ปฏิก
กม ปตีกกมนตุ ภูตานิ โสหิ นโม ภควโต นโม
สตตุนัน สมมาสมพทธานนติปา” ๗ ที่ แล้ว
เอาแป้งที่คั่งทองนั้นปั้นเป็นรูปสัตว์ ๓ คน ดอกไม้ ๕
ดอก ข้าวและเนื้อแห้ง ผักพด่าปล่ายำ และน้ำสุรา
ลงในบัตรนั้น บูชาแล้วเอาไปส่งทางทิศเหนือที่ต้นไม้

ใหญ่ ทำ ๓ วัน หาย แด ๆ

ยากรรมรักษาสำหรับครรภ์ ๕ เดือน

๑ ถ้าไม่หายให้ประกอบยานานให้กิน ท่านให้
เอาดอกบุนนาค ๓ ดอกบัวเผื่อน ๓ ขางมะม่วง ๓ ยา
ทั้ง ๓ ตำลึง บดละเอียดด้วยน้ำนมโค กินแก้ท้อง
แฉะลงโลหิตแก่จุกเล็ดหาย แด ๆ

๒ ถ้ายังไม่หาย ให้ประกอบยานานให้กินคือ
ไป ท่านให้เอาเทียนดำ ๓ ใบบัวบก ๓ ปูนแดง ๓
ขมิ้นผง ๓ ยาทั้ง ๕ ตำลึง บดละเอียดด้วยน้ำสุรา กินแก้
ลงโลหิตทางทวารหนักและทวารเบาหาย แด ๆ

๓ ยาทาแก้เมื่อยนานให้ ท่านให้เอาต้นเทศ ๓
รากเปร้าน้อย ๓ สะค้าน ๓ เปลือกส้มสุกแห้ง ๓ ยาทั้ง
๕ ตำลึงให้เอาส่วนเท่า ๆ กัน ละลายด้วยน้ำปูนใส เมื่อย
ที่ใดหายได้ทุกแห่ง เว้นแต่ที่ท้องห้ามมิให้ทา จะเป็น
อันตรายแก่ทารก แด ๆ

ถ้าสัตว์มีครรภ์ได้ ๖ เดือน ถ้าเป็นไซให้จับแข็ง
จับขา ให้จับที่หน้าตะโพก ให้คนที่ทวารหนักทวารเบา
ให้เป็นลมจับเนื้อๆ แม้ได้ทำกระบาดเสียแล้วก็ยัง
ไม่หาย ถ้าจะแก้ ให้ทำตามโบราณเสียก่อน ๑

ท่านให้ทำบัตร ๔ มุม ๒ ชั้น ๓ ใบ เอาแป้งคั่ง
ทองด้วยมนต์ว่า “อคุโหมสุมิ โลกสุมินติ ภวติ
โลกิติ โลกกสนนิกพุกทุม หริกพุกปมฺญจนฺติบ้ำ”
๗ ที่ แล้วเอาแป้งที่ทองมาปั้นเป็นรูปไก่ ๑ ตัว จัว ๑
ตัว ม้า ๑ ตัว เอาน้ำมันวด ๓ น้ำมันงา ๓ ดอก
ไม้ ๗ อย่าง ใส่ในบัตรนั้น เอาข้าวคั่วรายคันตอง
เอาแป้งข้าวรายคันตอง เอาแป้งหอมน้ำมันหอม และ
น้ำสุราประพรมที่บัตรนั้น บูชาแล้วไปตั้งทางทิศทิศ
ทำ ๓ วันหายแล ๑

ยาครรภ์รักษาสำหรับครรภ์ ๖ เดือน
ถ้ายังไม่หาย ให้ประคบยาขนานนี้ให้กิน ท่านให้

เอาดอกจกถัน ๑ จันทน์ขาว ๑ จันทน์แดง ๑ เป็ดอก
 ตะเก ๑ เม็ดดัดมั่ว ๑ ยาทั้ง ๕ ตั้งไฟเอาเท่า ๆ กัน
 บดละเอียดด้วยนํ้านมโคกินหายแล ฯ

ถ้ายังไม่หาย ให้ประกอบยารหานสุ่มขึ้นไป
 เพราะว่ครรภักดิ์คือ ทารกประกอบพร้อมด้วยเบญจ-
 ดาชา และมีอาการ ๓๒ บริบูรณ์แล้ว ทำนให้เอาดอก
 บุนนาค ๑ เกสรบัวหลวง ๑ เทียนขาว ๑ เทียนดำ ๑
 เปราะหอม ๑ ว่านน้ำ ๑ อบเชยเทศ ๑ มหาหิงคุ์ ๑
 หัวเห็ดหมู ๑ ผลเอ็น ๑ เป็ดอกเงาะ ๑ ชะเอมเทศ ๑
 ผลผักชี ๑ ผลคนทีสดคว ๑ บรเพ็ด ๑ พริกไทย ๑
 เม็ดดัด ยาทั้ง ๑๕ ตั้งไฟ เอาดังตะ ๒ ตั้ง ทำให้เป็น
 จูรณ บดเป็นทำเป็นแท่งไว้ละลายด้วยนํ้านมโค กิน
 หายคั่นก็ได้ใช้มาากแล้ว ฯ

ยาชะโลมสำหรับประกอบ

ยาชะโลมสำหรับประกอบยารหานนี้ ทำนให้เอา

ใบหญ้าแพรก ๓ ใบพะเยา ๓ ใบว่านน้ำ ๓ ใบหนาด ๓
 ใบขนุนละมุด ๓ ใบหญ้านาง ๓ ใบทองหลางหนาม ๓
 ขมิ้นอ้อย ๓ ยาทั้ง ๘ ดึงขึ้นเอาเท่า ๆ กัน ทำให้เป็น
 จุณน์บดขึ้นทำเป็นแท่งได้ กระจายด้วยน้ำชาวด้าวชะ
 โคมแก้ตำบตรไว้ในครรภ์รักษาหายต้นักแฉะ ๖

ถ้าสตรีมีครรภ์ได้ ๘ เดือน ถ้าเป็นไข้ให้ม้อการ
 ค้าง ๆ ให้ดองและอาเจียนเป็นโลหิตก็ดี และร้อนภายใน
 ก็ดี ถ้าจะแก้ ท่านให้ทำตามโบราณเดี่ยก่อน ๖

ท่านให้ตำบตร ๕ มุม ๒ ชั้น ๓ ใบ แล้วให้เอาเบ้ง
 คดถึงที่ทองด้วยมนต์นี้ว่า โอม นมสุมิ นโม จ สุ-
 คโต ปจฺจุปฺนนา ปณฺจพฺพุธา ปณ โอม สิ มหาสิ
 คุรณฺ กุจะแบ่งกตขี กุจะบูชาเทวดาอันประสิทธิ์ใน
 สงสาร โอม สิทธิกาล มหาสิทธิกาล สวาหว่า"
 ๗ ที่ แล้วเอาเบ้งที่คดถึงที่ทองนั้นมาบดเป็นรูปแวง ๓
 ตัว เลือ ๓ ตัว เอาข้าวสารขาวรายคั่นของ เอา
 จันทน์แดง ๑ จันทน์ขาว ๑ ผัก ๓ อย่าง และข้าวคอก

ดอกไม้ บุษบาแล้วเอาไปส่งทางทิศบั้งฉิม ทำ ๓ วัน
หายแถม ๑

ถ้าสัตว์มีครรภ์ ๘ เดือน ถ้าเป็นไข้ ท่านห้ามเป็น
ไร่นัก เพราะว่าทารกในครรภ์นั้นแก่จนจะคลอดอยู่
แล้ว ถ้าเป็นไข้ราเพราะพัดต่างๆ ถ้าจะแก้ไขให้ทำตาม
โบราณเสียก่อน ๑

ท่านให้ทำบัตรกลม ๑ ใบ แล้วเอาแป้งคั่งที่ทอง
ด้วยมนต์นี้ว่า “สพเพเทวา ปีสางเวย อาพวกาทโย
ปิจ ขคคิ ตาลปตติ ทิสฺวา สพเพ ขกฺขา ปลา-
ชนฺติปฺป” ๘ ที่ แล้วเอาแป้งคั่งที่ทองนั้นมาปั้นเป็น
รูปม้า ๑ ตัว เอาข้าวสารขาวรายคันคอง แล้วเอา
ดอกไม้ม้า ๒ อย่าง ผัก ๒ อย่าง เอาใบมะม่วงรองบัตร
แป้งหอมแต่น้ำมันหอมประพรม บุษบาแล้วเอาไปส่ง
ทางทิศอีสานที่ต้นไม้ใหญ่ ทำ ๓ วันหายแถม ๑

ยาครรภ์รักษาสำหรับครรภ์ ๘ เดือน
ถ้ายังไม่หาย ให้ประกอบยานานหนัก ท่านให้

เอาบัวหลวง ๑ ข้าวเหนียวกัญญา ๑ เม็ดตมกาคด ๑
ยาทั้ง ๓ ดั่งนี้ บดละเอียดด้วยน้ำข้าวขาวหรือน้ำขากได้
กินหายแถม ฯ

ถ้ายังไม่หาย ให้ประกอบยานานนี้ให้กินต่อไป
ท่านให้เอารากบัวหลวง ๑ รากกะพังโหม ๑ รากข้าว
พลู ๑ รากกะจับบก ๑ จันทน์แดง ๑ จันทน์ขาว ๑
หัวเห็ดหนู ๑ มะตูมอ่อน ๑ ขมิ้นอ้อย ๑ บรเพ็ด ๑
ก้านสะเดา ๓๓ ก้าน ยาทั้ง ๓๐ ดั่งนี้เอาส่วนเท่า ๆ กัน
ต้ม ๓ เวลา กินหายแถม ฯ

ยาชะโลมสำหรับประกอบยานานนี้ ท่านให้เอา
รากหญ้าแพรก ๑ รากไทรย้อย ๑ รากโม่ง ๑ ราก
ลำควน ๑ รากคำดิ่ง ๑ รากผักข้าว ๑ ดินประสิวขาว ๑
ยาทั้ง ๗ ดั่งนี้เอาส่วนเท่า ๆ กัน ทำให้เป็นจุนีบดบ้น
เป็นแท่งไว้ละลายด้วยน้ำข้าวขาว ชะโลมตามหายด้นก็
แถม ฯ

ถ้าสตรีมีครรภ์ได้ ๙ เดือน ถ้าเป็นอย่างใด ๆ ก็ดี

ท่านว่ายังอยู่ในครรภ์รักษา แต่ว่าทารกที่อยู่ในครรภ์
นั้นจนจะคลอดอยู่แล้ว แม้จะเป็นไข้ก็เป็นแต่ภายนอก
นอกเว้นไว้แต่เป็นโรคอหิวาตกโรค หรือเป็นด้วย
อาการต่าง ๆ ซึ่งจะพลอยให้มารดาเป็นอันตรายก็ดี ถ้า
จะแก้ ท่านให้ทำตามโบราณเสียก่อน ๆ

ท่านให้ทำบัตรกลม ๘ ชั้น ๑ ใบ คือบัตรพระเกตุ
เขาแบ่งคั้งที่ทองด้วยมนต์ว่า “เถโร ปมินฺเต อญ-
กปจฺจกาที อหํ ปสฺสามิ ก็มฺจํ ปน สกค-
สรีรํ นิภมฺลหุปาปิเม นํ” เติงตามกำลังวันแล้ว
จึงเติงนารตด้วยมนต์ ๗ คาบ “สนฺติ ปกฺษา
อปตฺตนา สนฺติปาทา อวณฺจนา มาตาปีตาจ มหา
มนฺตา ชาตเวท ปฏิกกมสทสฺสเจ กเต มยฺหํ มหา
ปชฺชลิตो สิจิ วชฺเชสิ โสฬส กรีสานิ อุตฺก เปตฺ-
วา ขถาสิจิ สจฺเจน เม สโม นตฺถิ เอสาเม สจฺ
ปารมีติ นํ” แล้วเขาแบ่งคั้งที่ทองนั้นมาปั้นเป็น
รูปกรวย ๑ ตัว ถึงที่ ๑ ตัว แร้ง ๑ ตัว เขาผูกยา ๗

อย่าง ดอกไม้ ๘ อย่าง เอาใบมะม่วงกะด่อนรอบบัตร
เอาแป้งกะแจะและน้ำมันหอมประพรม บูชาแล้วเอา
ไปส่งทางทิศอาคเนย์ ทำ ๓ วันหายแล ฯ

ยาการรักษาสำหรับครรภ์ ๕ เดือน

ถ้ายังไม่หาย ท่านให้ประกอบยานานนี้ให้กิน
ท่านให้เอาโกฐหัวบัว ๑ โโกฐเขมา ๑ โโกฐพุงปลา ๑
โกฐเชียง ๑ เทียนแดง ๑ เทียนขาว ๑ เทียนดำ ๑
เทียนขาวเปลือก ๑ เทียนเขาวงกต ๑ ดอกบัวเผื่อน ๑
ดอกบัวรวม ๑ ดอกจงกตน์ ๑ ดอกตั้งบุรุษ ๑ ดอก
ดินจง ๑ ผลกะดอม ๑ ผลผักขี้ถก ๑ ผลผักขี้ดอม ๑
ขมิ้นเครือ ๑ ขมิ้นอ้อย ๑ แผลกหอม ๑ กระจับบก ๑
แก่นขี้เหล็ก ๑ บรเพ็ด ๑ ยาทั้ง ๒๓ ตั้งน้ำเอาส่วนเท่า
กัน ต้ม ๓ เอา ๑ กินหายแล ฯ

ยาชะโลมแก้เหม็นยชชานานนี้ ท่านให้เอาใบเงิน ๑
ใบทอง ๑ ใบหญ้านาง ๑ ใบขี้เหล็ก ๑ ใบผักเค็ด ๑

ใบน้ำเต้า ๓ ดินประสิวขาว ๓ ดินสอพอง ๓ ยาทั้ง
๘ ดึงให้เอาส่วนเท่ากัน บดบั่นทำแท่งไว้ ละลายด้วย
น้ำข้าวข้าวหรือน้ำดอกมะลิสดก็ได้ ชะโลมทาหายคิ
นิกแด ฯ

ถ้าสตรีมีครรภ์ได้ ๓๐ เดือน และสตรีผู้นั้นเป็น
คนโบราณ มีชาติอันสูง เทพดาลงมาจุติอยู่ใน
ครรภ์ผู้นั้น ถ้าเป็นไข้ภายในอย่างใดอย่างหนึ่งก็ดี ถ้า
จะแก้ไขให้ทำตามโบราณเสียก่อน ท่านให้ทำบัตรกลม
๓ ชั้น ๓ ใบ แล้วเอาเบ้งคดถึงที่ทองด้วยมนต์นี้ว่า
“ยโศห์ ภคินี อริยาบ ชาติยา ชาโต นาภิชานามิ
สณฺจิจฺจ ปาณํ ชีวิตา โวโรเปตา เตน สุขเจน โสตุถิ
โหตุ โสตุถิ กพฺภสฺส ชาติยา ชาโนภิยํ สมฺพสฺसानํ
ปฏิจฺจาทาย อพฺยาปชฺฌปรมตฺตาชาติวํ” ๘ ที่ แล้ว
เอาเบ้งที่คดถึงที่ทองมาบดเป็นรูปครุฑ ๓ ตัว ถึง ๓ ตัว
แรง ๓ ตัว เอาผัก ๘ อย่าง กับเครื่องมัจฉา มังสะ

ทั้งปวง เขาแบ่งหอมน้ำมันหอมประพรม บูชาด้วย
พระคาถาตามกาดังนี้ “ปฤตถิมสฺมิ ทิสภาเค
สนติ เทวา มหิทธิกา เตปิ ตมฺเห อนฺรกุขนฺตุ
อาโรเคยฺย สุเขนจ ภวตุ สพฺพมจฺจลํ รกุขนฺตุ
สพฺพเทวตา สพฺพพุทฺธานุภาเวน สพฺพธมฺมานุภาเวน
สพฺพสงฺฆานุภาเวน สทาโสติถิ ภวนฺตุเต” แล้ว
เอาไปตั้งทางทิศบูรพา ทำ ๓ วันหายแฉะ ๆ

ยาครรรักษาสำหรับครรภ์ ๑๐ เดือน

ถ้ายังไม่หาย ให้ประกอบยารหานี้กิน ท่านให้
เอาดอกบัวเผื่อน ๑ จันทน์แดง ๑ จันทน์ขาว ๑ ชะอม
เทศ ๑ หมาถั่ง ๑ ยาทั้ง ๕ ตั้งหมกตะถายด้วยน้ำมัน
โคหรือดอกไม้ก็ได้ กินหายต้นักแถม ๆ

ยาชะโลมแก้สารพัดในครรภ์รักษา

ท่านให้เอาดอกบัวเผื่อน ๗ ดอกดีดตบุง ๑ ดอก

บัวขิม ๑ ดอกดินจง ๒ ดอกพิกุล ๑ ดอกบุญนาศ ๑
 ดอกตำรภัก ๑ ดอกมะลิซ้อน ๑ ดอกมะลิตา ๑ เปลือก
 ต้นพรานางแอ ๑ เปลือกมะขาง ๑ เปลือกไผ่น้ำ ๑
 จันทน์แดง ๑ จันทน์ขาว ๑ เชือกเขาหมวกแดง ๑
 เชือกเขาหมวกขาว ๑ ชะลูด ๑ อบเชยเทศ ๑ ขอน
 ดอก ๑ ต้น ๑ ตัก ๑ ตักชี้ ๑ แก่นประคู้ ๑ ยา
 ๒๓ สิ่งนี้เอาส่วนเท่ากัน ทำให้เป็นจตุรณันท์ทำแท่งไว้
 ละลายด้วยน้ำมะลิ กินและชะโลม แก้วสารพัดใช้ใน
 ครรภรักษาท้องปวง ตั้งแต่ครรภ์ได้ ๓ เดือนจนถึง
 กำหนด ๓๐ เดือนเป็นที่สุด ถ้าเป็นไข้อย่างใดอย่างหนึ่ง
 ก็ดี กินและชะโลมทาหายสิ้นด้นักแล ฯ

ลักษณะครรภ์ปริณิเทศ

ถ้าสตรีผู้ใดมีครรภ์ตั้งแต่ ๓ เดือน จนถึง ๓๐ เดือน
 ถ้าเป็นไข้ต่าง ๆ ท่านให้ประกอบยานานี้ให้กิน ท่าน
 ให้เอาโกฐหัวบัว ๑ โกฐก้านพร้าว ๑ โกฐเชียง ๑

โกฏธอ๓ โกฏธามา๓ เทียนแดง๓ เทียนดำ๓
 เทียนขาว๓ เทียนสัตว์๓ เทียนเขี้ยว๓
 ดอกจงกณ๓ ดอกบัว๓ ดอกบัวเผื่อน๓ ดอก
 ถิน๓ กฤษณา๓ กระถิน๓ ชะล๓ ขอน
 ดอก๓ จันทน์ขาว๓ จันทน์แดง๓ เทพทาโร๓
 ต้น๓ ตักข๓ สมุท๓ ออบเชย๓ รากสาม
 สิบ๓ ยาทั้ง ๒๖ สิ่ง๓ เอ็ดส่วนเท่า ๆ กัน ต้ม๓ เอา
 กินแก้ไข้ในครรภ์๓ ษาคด๓ ไปจนปลายตีน๓ แด ๆ

อีกขนานหนึ่ง ท่านให้เอาแก่น๓ แก่น๓
 แก่น๓ แก่น๓ จันทน์แดง๓ จันทน์ขาว๓ ผลมะขาม
 บั้ม๓ ผลกะดอม๓ ผลมะขาม๓ รากหญ้า
 นาง๓ บรเพ็ด๓ หัวเห็ด๓ ผัก๓ ผัก๓
 ก้าน๓ ก้าน๓ ก้าน๓ ยาทั้ง ๒๖ สิ่ง๓ เอ็ดส่วนเท่า ๆ กัน
 ต้ม๓ เอา๓ กินแก้๓ ษาคด๓ และแก้ไข้ต่าง ๆ กินหาย
 ดื่น๓ แด ๆ

ถ้าสตรีมีครรภ์๓ เป็นโสด๓ ให้ประกอบยาขนาน

นกกิน ท่านให้เขาผ่าง ๑ พริกไทย ๑ ตำร้อม ๑ ชัน-
ทศกร ๑ ยาทั้ง ๕ ตั้งนเขาต่อนเท่ากันคัม ๓ เขา ๑
กินแก้ดังเป็นโลหิตหายแด ๑

อีกขนานหนึ่ง ท่านให้เอากถ้วยไม้ ๑ ข้าวคิต
หน้าตะโพก ๑ ตำร้อม ๑ พริกไทยแต่เล็กน้อย บด
ละลายด้วยน้ำมะพร้าว กินครั้งละเท่าเม็ดพุทรา แก้ดัง
เป็นโลหิตหายแด ๑

ถ้าสตรีมีครรภ์ให้ลงโลหิตตกทวารหนักทวารเบา
ให้ประกอบยาขนานนี้ให้กิน ท่านให้เขาแก่นต้นเทศ ๑
ชิงแห้ง ๑ ชะเอม ๑ ยาทั้ง ๓ ตั้งนบดละลายน้ำสุรา
กินแก้โลหิตตกหายต้นกแด ๑

อีกขนานหนึ่งท่านให้เอารากกถ้วยคัม ๑ รากขี้
พุด ๑ เป็ดอกมะเค็ดดิน ๑ ยาทั้ง ๓ ตั้งนทำเป็น ๓
ส่วน เขาน้ำผึ้ง ๑ ส่วน บดกินเวลาเช้า แก้โลหิตตก
หายแด ๑

อีกขนานหนึ่ง ท่านให้เขาขมิ้นอ้อย ๑ โพล ๑

ผลผักขี้ด้อม ๓ ยาทั้ง ๓ ตั้งนับดะถายน้ำมูตรโค กิน
 แก่โตหิตตกหายแด ๆ ถ้ายังไม่หายท่านให้ประกอบ
 ยานานนิกินค่อไป ท่านให้เอาเบ็ดอกมะม่วงคัน ๓
 เบ็ดอกพะยอม (๓ ใบค่อ) ๑ รากโหลงเทง ๑ ยาทั้ง
 คัม ๓ เอา ๑ กินครั้งละ ๑ จอก แก่โตหิตตก
 หายแด ๆ

ถ้าสตรีมีครรภ์ให้เป็นบิด ท่านให้ประกอบยา
 ขนานนิกิน ท่านให้เอาเกสรบัวหลวง ๓ ผลทับทิม ๑
 เบ็ดอกมะขาม ๑ ครั้ง ๓ ยาทั้ง ๔ นับดะถายน้ำร้อน
 กินแก้บิดหายแด ๆ

ถ้ายังไม่หาย ท่านให้ประกอบยานานนิกินค่อไป
 ท่านให้เอาผลจันทน์หอม ๓ ผล ดะถายหมากดิบยา
 ๓ คีบ ยาทั้ง ๓ ตั้งนับดะถายน้ำสุรา กินแก้บิดหายแด ๆ

ถ้ายังไม่หาย ท่านให้ประกอบยานานนิกินค่อไป
 ท่านให้เอาตูกบิตเท่าอายุ เอาบิตหัวไชตงที่ไม่ด้ก ๓ ร

เอาบิณฑกคายออกเอาชยุ ๓ ผลเบ็ญจกานี ๑ กิณแก
บิณฑกแด ๑

ถ้ายังไม่หาย ท่านให้ประกอบยานานนกันต่อไป
ท่านให้เอาสน ๑ ตัก ๑ ตักขึ้น ๑ กฤษณา ๑ ผล
จันทน์เคาะ ๑ ผลเบ็ญจกานี ๑ เปิดอกมะโลง ๑
เมล็ดในมะม่วงกะด่อน ๕ เมล็ด ยาทั้งนี้เอาส่วนเท่า ๆ
กัน ต้ม ๓ เอา ๑ น้ำปูนใสเป็นกระสายกินแก้
บิณฑกแด ๑

ยามหาอุตุมแก้บิณฑกานัน ท่านให้เอาครั้ง ๑ ผล
เบ็ญจกานี ๑ ดีเดียดเทศ ๑ ชันไม้ตะเคียน ๑ ชัน
อ้อย ๑ ผลจันทน์ ๑ ยาทั้ง ๖ ดึงขึ้นทำให้เป็นจุน
แล้วเอาใส่ในผลทับทิม ต้มไฟแกลบให้สุกแล้วบด
ขึ้นเป็นแท่งไว้ละลายน้ำปูนใส เอาน้ำผึ้ง ราหัด กิน
แก้บิณฑกแด ๑

ถ้าสัตว์มีกรรมได้ ๒ เดือน ให้เป็นบิณฑกและตมูก
เลื้อย ให้บดเป็นกำลัง ให้ประกอบยานานนให้กิน

ท่านให้เขาเมล็ดในมะกอกคำให้เห็ดถั่ง ๓ คางปลา
ช่อน ๑ ยาทั้ง ๒ นคัมภีร์ แก้มิดและคกมูกเลือดหาย
ต้นกแด ๑

ถ้าสัตว์มีครรภ์ได้ ๕ เดือน ให้เป็นบิตและปวด
เมื่อยเป็นมูกเลือดกดี ท่านให้ประกอบยาชานนให้
กิน ท่านให้เขาจันทน์แดง ๑ จันทน์ขาว ๑ ว่านกับ
แรด ๑ ว่านร้อนทอง ดังกรนี ๑ เนรพูดี ๑ ผล
เบญจกานี ๑ ผลตะบูนเท้ายาทั้งหลาย ยาทั้ง ๙ ตั้ง
ขึ้นเอาส่วนเท่ากัน ทำให้เป็นจุนย์บดปั้นทำแท่งไว้ละลาย
น้ำผลพลับจัน กินแก้มิดและมูกเลือดหายแด ๑

ยากุมารรักษา แก้มิด สมันดำได้ และรักษา
กุมาร ๑๓ ๑ ท่านให้เขาเทียนทั้งห้า ๑ ผลเบญจกานี ๑
ผลจันทน์ ๑ ดอกจันทน์ ๑ เนรพูดี ๑ ผลสารพัด ๑
พิษ ๑ ว่านกับแรด ๑ ว่านร้อนทอง ๑ จันทน์ทั้ง
สอง ๑ กระถินแดง ๑ รากตะไคร้เครือ ๑ ผลตะบูน ๑
ต้นพรวานางแอ ๑ ส่วน ผลตะบูนพุท ๕ ส่วน ตุมภา

แดง ๕ ส่วน ยาทั้งนี้ทำให้เป็นจุกนม บดปั้นแต่งไว้
ละลายน้ำผลจันทน์กินหายแด ๆ

ถ้าสัตว์มีครรภ์ให้ตั้งเป็นโดหิดกัณฑ์ ให้เป็นมูก
เล็ดและตกเป็นหนองกัณฑ์ ท่านให้ประกอบยาขนาน
นี้ให้กิน ท่านให้เอาเท้ายายม่อม ๓ ต้น ๑ ยาทั้ง ๒ น
เอาตั้งละ ๑ บาท คั้นด้วยน้ำสุราครึ่งหนึ่ง น้ำครึ่งหนึ่ง
กินหายแด ๆ

ถ้าสัตว์มีครรภ์ ๖-๗ เดือน ทารกในครรภ์ไม่คืบ
รนและไม่ไหวติง ให้ประกอบยาขนานนี้ให้กิน ท่าน
ให้เอาเห็ดสด ๑ กระจับสด ๑ เกสรบัวหลวง ๑ ดอก
จงกลนี้ ๑ รากรักซ้อน ๑ รากสามสิบ ๑ เทียนขาว
เปลือก ๑ ขันทศกร ๑ ยาทั้ง ๗ ตั้งไฟเอาส่วนเท่ากัน
ทำให้เป็นจุกนม บดปั้นทำแต่งไว้ละลายน้ำนมโค กิน
หายแด ๆ

อีกขนานหนึ่ง ท่านให้เอาเห็ดสด ๑ กระจับสด ๑
ชะเอมเทศ ๑ หนุ้าเก็ดดหอยใหญ่ ๑ เปลือกสะเดา ๑

ยาทั้ง ๕ ถึงนับดะถายน้านมโค กินหายแฉะ ๑

อีกขนาน ๑ ท่านให้เอาดอกจงกถนี้ ๑ ดอกบัว
หลวง ๑ รากขนาก ๑ ชะเอมเทศ ๑ รัตนาศกร ๑

ยาทั้ง ๕ นับดะถายน้านมโค กินหายแฉะ ๑

ถ้าสัตว์มีครรภ์ได้ ๑-๒-๓ เดือน ให้เป็นพรรดิก
และจุก ท่านให้เอายาขนานนี้ให้กิน ท่านให้เอา
เบญจกระดอม ๑ แก่นขี้เหล็ก ๑ ยาทั้งนี้ต้ม ๓ เอา ๑
กินแก้พรรดิก และกล่อมกุมารในครรภ์ให้เป็น
อันตรายนั่นแฉะ ๑

ถ้าสัตว์มีครรภ์ได้ ๔-๕ เดือน ให้ทั้งสองและ
พรรดิกบิตกี้ดี ท่านให้ประกอบยาขนานนี้ให้กิน ท่าน
ให้เอาผลเถาคนที่สุกมาล้างเอาเนื้อออกเสีย เอาแต่
เมล็ดในห่อผ้าชุบให้แห้ง แล้วเอาใส่ไว้ในน้ำ ๑ คืน
แล้วจึงเอาหอยโข่งสดทั้งเปลือก มาต้มกับเมล็ดเถา
คนนั้นให้สุก กินมื่อระ ๑ ถ้วยชาหายแฉะ ๑

ถ้าสัตว์มีครรภ์ได้ ๖-๗ เดือน ให้เป็นพรรดิกจุก

เดียด ท่านให้ประกอบยานานให้กิน ท่านให้เอา
ไฟด ๑ บาท ใบสดด ๑ บาท จึงสด ๒ สดถึง ยาทั้ง
๓ นัตม ๓ เอา ๓ เมื่อเวลาจะกินให้เอาพริกไทย
๘ เม็ดดี กระเทียม ๓ กีบ เกล็ด ๓ เม็ด จันทน์
หอมปรงดด้วย กินสักครั้งหนึ่งแล้วบดใบพลูแตกา
ด้วยหอยคันกแด ๆ

ถ้าสัตว์มีครรภ์ได้ ๘-๘-๓๐ เดือน ให้เป็นพรอดัก
และบิต ท่านให้ประกอบยานานให้กิน ท่านให้เอา
ดอกบัวตึงฟ้า ๑ ดอกจัมปา ๑ ดอกกระดังงา ๑
ตรีภูก ๑ มหาหิงคุ ๑ ชะเอมเทศ ๑ ยาทั้งนี้ท่าน
ให้เอาดังละ ๑ บาท ทำให้เป็นจุนับคืบเป็นแท่งไว้
ละลายน้ำผึ้งนารอนหรือน้ำออยก็ได้ แะกพิมพ์น
รำหัดกินหายเด ๆ

ถ้าสัตว์มีครรภ์ และทารกในครรภ์นั้นคืบหนัก
มีคืบนั้นมารดานับบริภคของแสงต ให้ประกอบยา
กล่อมนางนอนนานกิน ตั้งแต่ครรภ์ ๓ เดือนถึง

๓๐ เดือนเป็นกำหนด ท่านให้ประกอบยานานให้กิน
 ท่านให้เอาเทียนทั้งห้า ๑ โกฎทั้งเก้า ๑ เกสรบัวหลวง
 ทั้งห้า ๑ รากตะไคร้เครือ ๑ ดังกรณี ๑ ชะลูด ๑
 ขอนดอก ๑ ชะเอมเทศ ๑ น้ำประสานทอง ๑ จันทน์
 ทั้งสอง ๑ กฤษณา ๑ กระดำพัก ๑ ผิวมะตูมอ่อน ๑
 ชะมด ๑ พิมเสน ๑ ยาทั้ง ๓๒ ตั้งน้ำเอาถึงตะ ๒ ตั้ง
 ทำให้เป็นจُرณ เอาน้ำดอกไม้เป็นกระสาย บดบั้น
 ทำแท่งไว้ ถ้าจะแก้กระดับกระด่าย ละลายด้วยน้ำ
 ดอกไม้แซกชะมดและพิมเสนร่ำหัดให้กิน ถ้าจะแก้
 เชื้อม ละลายด้วยน้ำกฤษณาให้กิน ถ้าจะแก้มูก
 เลือด ละลายด้วยน้ำเป็ดอกแคแดงแทรกผืนให้กิน
 ถ้าจะกินแก้ร้อน ละลายด้วยน้ำดอกไม้ ทั้งกินทั้ง
 ชะโลม แก้ทารกและรักษาได้ทุกประการ หายดี
 ถ้าสตรีมีครรภ์แก่อยู่แล้ว ทารกในครรภ์นั้นคั้น
 รนและกระดับกระด่ายนัก ทั้งให้ร้อนในอุทรเป็นกำลัง

ท่านให้เอาเปลือกมะตูมฝนด้วยน้ำปูนใสให้พอเหนียว
แก้ทวารในครรภ์นั้นกะวนกะวายเป็นปฏิกิริยาดีนักแล ฯ

ถ้าสตรีมีครรภ์และคลอดบุตรยาก ท่านให้เอา
ขมิ้นอ้อย ๓ ชัน สมอเทศ ๘ ผล สมอพิเภก ๘ ผล
สมอไทย ๘ ผล เถาวัลดีเปรียง ๓ คืบ ๓ ท่อน ใบ
มะกาเต็มกำมือ ถัดนี้ใจตัดหัวตัดท้ายออกเสีย ต้ม
๓ เอา ๓ กินให้ลงไป ๒ เวลาหรือ ๓ เวลา ทารกนั้น
จะคลอดง่ายดีนักแล ฯ

ถ้าสตรีคลอดบุตรไม่ออก ท่านให้เอาขี้เทาสุกโค
ในท้องและใบปืบบดทาผ้าเท้า ถ้าคลอดแล้วให้เอาน้ำ
ล้างยานั้นเสียโดยเร็ว มิฉะนั้นได้ฟังจะขาดออกมาด้วย
เป็นยาสระเตาระดีนัก ฯ

ยาชักมดลูกชานัน ^๕ ท่านให้เอารากมะยมตัวผู้ ๑
รากส้มป่อย ๑ รากมะขามขแมว ^๕ ๑ ใบขนุน ๑ ยาง
แถมทะเล ๑ ยาทั้ง ๕ นั้นต้ม ๓ เอา ๓ กินเป็นยาชักมด
ลูกดีนักแล ฯ

๓๐

ถ้าสัตว์คัดอดบุตร และรกขาดอยู่ในครรภ์นั้น
ท่านให้เอาขอดฝ้ายแดง ๗ ยอด พริกไทย ๗ เม็ดต ขิง
๗ ชิ้น กระเทียม ๗ กลีบ ยาทงหนวดตะถายน้ำสุรากิน
เป็นยาสระเตารกตนั้นก็ได้ ๖

ถ้าสัตว์มีครรภ์และทารกตายอยู่ในท้อง ท่านให้
เอาโคนกล้วยตาน้ำ ๓ ผล พักเขี้ยว ๓ ผล แก้ว ๓
ยาทงหนวดตะถาย ๖ บดพอกที่ท้องน้อยสัตว์
หนึ่ง ทารกนั้นจะตกออกมา เป็นยาสระเตารกตาย
นั้นก็ได้ ๖

ถ้าสัตว์มีครรภ์และเป็นลมจับแน่นไป และดิ้น
กระด้างคางแข็ง ให้ให้น้ำมิได้รู้ สักดมประดี แม้จะ
เรียกก็ไม่ได้ยิน ท่านให้ประคบยาขานานให้หนัก
ท่านให้เอาพริกไทยอ่อน ๓ เม็ด ออกไข่ฟัก ๓ ตัว ตีปด ๓
เบียดด้วยเฒ่าไฟ ๓ ใบ หนวด ๓ เทียนดำ ๓ น้ำประสาน
ทอง ๓ รังหมาว่า ๓ ชะเอม ๓ ข่าแห้ง ๓ อบเชย
เทศ ๓ ขิงแห้ง ๓ กานพลู ๒ ตีตั้ง แมลงมูมตายซาก

๓๓. ตัว ยาทั้งนี้เอาสิ่งละ ๓ บาท ทำให้เป็นจُرณ^๕ แล้ว
เอาชะมดเชียงและพิมเสนแซก แล้วบดให้ละเอียดเป็น
ปริมาณไว้สำหรับนัตถุ^๖ แก้มต่าง ๆ ซึ่งบังเกิดขึ้น
แก่สตรี อันว่าดมโลหิตและปัสสาวะย่อมกลด้วยยานานี้
ดังกากด้วยขณะนั้นแล ฯ

ถ้าสตรีมีครรภ์ให้จุกเสียดและอาเจียน ให้ดม
และให้เหงื่อตกนัก เพื่อสมพุทธवाद และดมป้องกัน
ท่านให้เอาเทพทาโร ๓ เกดัดปลาช่อนเผาไฟ ๓ ใบ
พลวงเผาไฟ ๓ รากขมิ้น ๓ ผลจันทร์ ๓ ชิงค ๓
กะเทียมกรอบ ๓ เอาสิ่งละ ๒ ถึง ๓ พิมเสน ๓ บาท
ยาทั้งนี้ทำให้เป็นจُرณ^๕ บดบั่นทำเป็นแท่งไว้ กระจายน้ำ
ผลจากกินหายแล ฯ

ยาชะโลมแก้เหือดกและตัวเย็นชานาน ท่านให้เอา
กำปฐะเด ๓ ผลถั่วพู ๓ ดินสอพอง ๓ ผิวมะตูม
อ่อน ๓ เปราะหอม ๓ ว่านน้ำ ๓ พิมเสน ๓ ยาทั้ง
นี้เอาส่วนเท่ากัน ทำให้เป็นจُرณ^๕ บดบั่นทำเป็นแท่งไว้ชะโลม

แก้เหือดกและตัวเหี้ยนหายตักน้แ

ยาชา

ถ้ากุมารหรือกุมารผู้ใดคลอดจากครรภ์มารดาใน
วันอาทิตย์ ถ้าเนติชางเพลิงเป็นเจ้าเรือน ท่านให้ประ
กอบยาชานานี้ให้กิน ท่านให้เอา หวานกดับแระ๓
ว่านร้อนทอง ๓ เนรฟู๓ เทียนดำ ๓ เทียนแดง๓
ชะเอมทั้ง๓๓ ใยมะกดำเครือ๓ ยาทั้ง๓๓๓
กินแก้ตัวร้อนแก้ตานชางทั้งปวง ทำให้เป็นจุนับดับ
แห่งไว้ ะตายน้ำสุรากิน แก้คอกมูกและคอกโหด
น้แ

อีกชานหนึ่ง ท่านให้เอา หน้แระ๓ ใ
ตันพร้าว๓ ใพุด๓ เชือกเผาไฟ๓ ยาทั้ง
ทำให้เป็นจุนับ เอน้ำประคำดีควายเป็นกระสาย บด
บ้นทำแห่งไว้ ะตายน้ำทำแซกตั้งเห็ดอมกินหรือทา
ก็ได้วิเศษน้แ

อีกชนานหนึ่ง ท่านให้เอา ดันตะเด๑ ผ้องสามย่าน๑
ขมิ้นอ้อย๑ ขาวสารข้างครก๑ ยาทั้งหมดย๑^{๕๕}
พิษช้างเพลิงคั่นกแด๑ ฯ

อีกชนานหนึ่ง ท่านให้เอา ใบน้ำเต้า๑ ใบระงับ
พิษใบกระทงหมาบ้า๑ ใบสวาด๑ ใบกระเพรา๑
ใบเสนียด๑ ใบมะเฟือง๑ ผลปดาย๑ ผลพิลังกาส๑
ผลจันทน์๑ ดอกจันทน์๑ กระวาน๑ กานพลู๑
เทียนแดง๑ น้ำประสานทอง๑ ยาทั้งหมดย๑^{๕๕}
กัน ทำให้เป็นจุนี บดบั้นทำแท่งไว้ละลายน้ำท่าแซก
น้ำประสานทอง กินแก้สารพัดพิษคั่นกแด๑ ฯ

ถ้ากุมาร—กุมารี คลอดจากครรภ์มารดาในวัน
จันทร์ ถ้าเกิดชางน้ำเป็นเจ้าเรือน ท่านให้ประกอบ
ยาชานันให้กิน ท่านให้เอา ผักคด๑ ใบผักเบ็ด๑
ใบสวาด๑ ใบส้ม๑ อาน้ำ๑ น้ำประสานทอง๑
เมล็ดในมะนาว๑ พริกไทย๑ จิงแห้ง๑ ยาทั้งหมดย๑^{๕๕}

ส่วนเท่ากัน ทำให้เป็นจตุรณ บดบั้นทำแท่งไว้ระดายน้ำ
สุรา กินหายคืนักแด ๆ

อีกขนานหนึ่ง ท่านให้เอา ใบเมงลัก ๓ ใบ
หนาด ๓ เทียนดำ ๓ เปลือกโกบบาย ๓ ดับดี ๓ ยา
๕๕ ทั้งนี้ทำให้เป็นจตุรณ บดบั้นทำแท่งไว้ระดายน้ำสุรากิน
หายแด ๆ

อีกขนานหนึ่ง ท่านให้เอา เปลือกมะเดื่อ ๓ ใบ
ทองพันชั่ง ๓ ผลจันทร์ ๓ ผลพิลังกาสา ๓ ผลสาร
พัศพิษ ๓ ผลประคำดีควาย ๓ พริกไทย ๓ ขิงแห้ง ๓
ยา ๕๕ ทั้งนี้เอาส่วนเท่ากัน ทำให้เป็นจตุรณ บดบั้นทำแท่ง
ไว้ระดายน้ำสุรากินหายแด ๆ

อีกขนานหนึ่ง ท่านให้เอา ผลปราช ๓ ผลราช
ดัต ๓ ผลสารพัศพิษ ๓ ผลพิลังกาสา ๓ ว่านกลีบ
แรด ๓ ว่านร้อนทอง ๓ ผลจันทร์ ๓ ดอกจันทร์ ๓
น้ำประสานทอง ๓ โหระเดือยไก่ ๓ พริกไทย ๓ เพื่อ
ยา ๕๕ ทั้งนี้เอาดังละ ๒ ตำลึง ทำให้เป็นจตุรณ บดบั้นทำแท่งไว้

ตะลายน้ำสุรา กินหายคืนักแด ฯ

ถ้ากุมารหรือกุมารี คดออกจากครรภ์มารดาในวัน
อังคาร กำเนิดข้างแดงเป็นเจ้าเรือน ท่านให้ประกอบ
ยานานนี้ให้กิน ท่านให้เอาบรเพ็ด ๑ เปรี๊ยะกะตุม ๑
หอมแดง ๑ การบูน ๑ พริกไทย ๑ จึงแห้ง ๑ กระ
เทียม ๑ ยาทั้งนี้ทำให้เป็นจُرณ บดบั้นทำแท่งไว้ละลาย
น้ำสุรากินหายแด ฯ

อีกขนานหนึ่ง ท่านให้เอา โกฏดอ ๑ โกฏเขมา ๑
เทียนขาว ๑ จันทน์หอม ๑ ใบชุมเห็ด ๑ ยาทั้งนี้ทำ
ให้เป็นจُرณ บดบั้นทำแท่งไว้ เอาน้ำปูนใสเป็นกระสาย
และละลายน้ำสุรา ถ้าจะชะโลมแชกพิมเสนชะโลมคั
นั๊กแด ฯ

อีกขนานหนึ่ง ท่านให้เอา ผักหวานบ้าน ๑ ใบ
ทับทิม ๑ ขมิ้นอ้อย ๑ แก่นมะขาม ๑ ยาทั้งนี้เอาดวณ
เท่ากันทำให้เป็นจُرณ บดบั้นทำแท่งไว้ละลายน้ำสุรากิน
หายแด ฯ

อีกขนานหนึ่ง ท่านให้เอา กำมะถันแดง ๑ พิม
เส้น ๑ กฤษณา ๑ โกฎทั้งห้า ๑ ดอกจันทร์ ๑ ราก
ไคร้เครือ ๑ ชะเอมเทศ ๑ ชาติก้อน ๑ กำยาน ๑
โอดตระหง ๑ ดีเสียดเทศ ๑ สารส้ม ๑ ลักชี ๑ สมอ
เทศ ๑ ว่านร่อนทอง ๑ เนรพูต ๑ ตุมกาแดง ๑
ยาทั้งนั้นเอาส่วนเท่ากัน ทำให้เป็นจุรณ เอาน้ำสุราเป็น
กระสายยบดบ้นทำแท่งไว้ ละลายน้ำสุราทั้งกินทั้งทา
หายคื่นักแล ฯ

ถ้ากุมารกุมารี คดออกจากครรภ์มารดาในวันพุธ
กำเนิดชาวสระโกเป็นเจ้าเรือน ท่านให้ประกอบยานาน
ขึ้น ท่านให้เขา รากตาลโตนด ๓ รากหมากเมี่ยง ๓

รากชุมเห็ด^๕ ใบมะเฟือง^๕ ชำอ้อน^๕ กระชาย^๕ พริกไทย
 ด้อน^๕ ยาทั้งนี้ทำให้เป็นจُرณ บดบั้นทำแท่งไว้ละลาย
 น้ำสุราภินหายแด่ ฯ

อีกขนานหนึ่ง ท่านให้เอา รากเต้ามอย^๕
 ส้มป่อย^๕ รากมะรุม^๕ สะค้าน^๕ ว่านนางคำ^๕
 จิง^๕ ดีปลี^๕ รากบอฉก^๕ (บางที่เป็นรากมะระ-
 กอ) ยาทั้งนี้เอาส่วนเท่ากัน ทำให้เป็นจُرณ บดบั้น
 ทำแท่งไว้ละลายน้ำสุราภินหายแด่ ฯ

อีกขนานหนึ่ง ท่านให้เอา จันทน์ทั้ง^๕ ราก
 ทนาค^๕ รากผักไหม^๕ รากไคร้เครือ^๕ พริกไทย^๕
 กระเทียม^๕ ยาทั้งนี้เอาส่วนเท่ากัน ทำให้เป็นจُرณ บด
 บั้นทำแท่งไว้ ละลายน้ำสุราภินหายแด่ ฯ

อีกขนานหนึ่ง ท่านให้เอา เจ็ดพริก^๕ พญามือ
 เหล็ก^๕ ส้มอเท็ก^๕ กระดำพิก^๕ จิงแห้ง^๕ ขอน
 คอก^๕ โกฐหัวบัว^๕ โกฐพุงปลา^๕ เป็ดอกไข่น้ำ^๕
 ยาทั้งนี้เอาส่วนเท่ากัน ทำให้เป็นจُرณ บดบั้นทำแท่ง

ได้ระดายน้ำสุราก็กินหายแด ๆ

ถ้ากุมาร-กุมารี คดออกจากครรภ์มารดาในวัน
พฤษหัตถี ถ้าเกิดชาวโคเป็นเจ้าเรือน ท่านให้เอา
ผลจิงจ้อ ๑ ผลหมอน้อย ๑ ผลหญ้าไต่ใบ ๑ เนรพูต ๑
ส้มเทศ ๑ นมวัวข้น ๑ ผลจันทน์ ๑ ดอกจันทน์ ๑
พริกไทย ๑ ยาทั้งนี้เอาส่วนเท่ากัน ทำให้เป็นจุรณ
บดบั่นทำแท่งไว้ ระดายน้ำสุราก็กินหายแด ๆ

อีกขนานหนึ่ง ท่านให้เอา ใบส้มซ่า ๑ ใบมะ
กรูด ๑ ใบมะเฟือง ๑ หัวหมู ๑ ลูกเขยตาย ๑
ส้มอพิเภก ๑ รากข้าพด ๑ ยาทั้งนี้เอาส่วนเท่ากัน
ทำให้เป็นจุรณบดบั่นทำแท่งไว้ ระดายน้ำสุราก็
งูเห่าต้มดื่มก็แด ๆ

อีกขนานหนึ่ง ท่านให้เอา ผลหลวงหนอก ๑ ผล
กะวาน ๑ ผลพุ่มเรียง ๑ พริกไทย ๑ ขมิ้นน้อย ๑
น้ำประสานทอง ๑ ยาทั้งนี้เอาส่วนเท่ากันทำให้เป็น
จุรณ บดบั่นทำแท่งไว้ระดายน้ำสุราก็กินหายแด ๆ

อีกขนานหนึ่ง ท่านให้เอา ผลมะกอกเทศ ๒ ผล
 ผลคาถะโมย ๑ ผล ผลมะตูม ๑ ผล ผลประคำดี
 ควาย ๑ ผล เป็ดอกมะรุณ ๑ เป็ดอกจันทน์ ๑ ดอกจันทน์ ๑
 กานพลู ๑ รากหิงหยา ๑ ขอนดอก ๑ ชะลูด ๑ ยา
 ยี่๕ ทั้งนี้อัดรวมเข้ากันทำให้เป็นจُرณ บดบั้นทำแท่งไว้
 กระจายน้ำสุรากิน ถ้าจะชะโลมน้ำดอกไม้นี้สำหรับทาชาว
 โควิเศษนักแล ฯ

ถ้ากุมาร—กุมารี คดออกจากกรรมมารดาในวันศุกร์
 กำเนิดชาวช้างเป็นเจ้าเรือน ท่านให้ประกอบยาขนาน
 นี้ให้กิน ท่านให้เอา ใบชุมเห็ดเทศ ๑ ใบสดาวต ๑
 ใบผักขวง ๑ ใบกะเพรา ๑ ตะอองพระฤๅษณ์ ๑ ยา
 ยี่๕ ทั้งนี้อัดรวมเข้ากัน ทำให้เป็นจُرณบดบั้นทำแท่งไว้
 กระจายน้ำสุรากิน เขามูตรมัสตเป็นกระด้ายคั้นนักแล ฯ

อีกขนานหนึ่ง ท่านให้เอา ผักคราด ๑ ขอบชะ
 นางแดง ๑ ขอบชะนางขาว ๑ ผักเดียนผัด ๑ ขมิ้น
 ขี้๕ ๑ ผลประคำดีควาย ๑ พริกไทยด่อน ๑ ระวังอม ๑

ยา^{๒๕}ทาง^{๒๕}เขา^{๒๕}ด^{๒๕}อน^{๒๕}เท่า^{๒๕}กัน^{๒๕} ทำให้^{๒๕}เป็น^{๒๕}จ^{๒๕}ร^{๒๕}ณ^{๒๕}บ^{๒๕}บ^{๒๕}น^{๒๕}ทำ^{๒๕}แท^{๒๕}ง^{๒๕}
ไว้^{๒๕}ตะ^{๒๕}ถาย^{๒๕}น้ำ^{๒๕}สุ^{๒๕}รา^{๒๕}ก^{๒๕}ิน^{๒๕}ห^{๒๕}าย^{๒๕}แ^{๒๕}เด^{๒๕} ฯ

อีก^{๒๕}ช^{๒๕}น^{๒๕}า^{๒๕}น^{๒๕}ห^{๒๕}ึ^{๒๕}ง^{๒๕} ท่าน^{๒๕}ให้^{๒๕}เ^{๒๕}า^{๒๕} ร^{๒๕}า^{๒๕}ก^{๒๕}ด^{๒๕}ัน^{๒๕}พ^{๒๕}ร^{๒๕}ำ^{๒๕}ม^{๒๕}อ^{๒๕}ญ^{๒๕} ๑
ร^{๒๕}า^{๒๕}ก^{๒๕}ช^{๒๕}ร^{๒๕}ม^{๒๕}ด^{๒๕}ัน^{๒๕} ๑ ไ^{๒๕}บ^{๒๕}พ^{๒๕}ิม^{๒๕}เส^{๒๕}น^{๒๕} ๑ จ^{๒๕}ุ^{๒๕}ก^{๒๕}โร^{๒๕}ห^{๒๕}ิน^{๒๕} ๑ ต^{๒๕}ัง^{๒๕}ก^{๒๕}าร^{๒๕}ณ^{๒๕}ี^{๒๕}
ผ^{๒๕}ล^{๒๕}ผ^{๒๕}ัก^{๒๕}ข^{๒๕}ี้^{๒๕}ด^{๒๕}อ^{๒๕}ม^{๒๕} ๑ ผ^{๒๕}ล^{๒๕}ผ^{๒๕}ัก^{๒๕}ข^{๒๕}ี้^{๒๕}ด^{๒๕}า^{๒๕} ๑ ผ^{๒๕}ล^{๒๕}ผ^{๒๕}ัก^{๒๕}ก^{๒๕}า^{๒๕}ด^{๒๕} ๑ ผ^{๒๕}ล^{๒๕}พ^{๒๕}ิ^{๒๕}ด^{๒๕}ัง^{๒๕}
ก^{๒๕}า^{๒๕}ด^{๒๕}า^{๒๕} ๑ ผ^{๒๕}ล^{๒๕}จ^{๒๕}ัน^{๒๕}ท^{๒๕}น^{๒๕}เ^{๒๕}ศ^{๒๕} ๑ ก^{๒๕}ะ^{๒๕}ด^{๒๕}ำ^{๒๕}พ^{๒๕}ัก^{๒๕} ๑ ว^{๒๕}ำ^{๒๕}น^{๒๕}ร^{๒๕}อ^{๒๕}น^{๒๕}ท^{๒๕}อ^{๒๕}ง^{๒๕} ๑
ข^{๒๕}ิง^{๒๕}แ^{๒๕}ห^{๒๕}ึง^{๒๕} ๑ ยา^{๒๕}ท^{๒๕}ง^{๒๕}น^{๒๕}ทำ^{๒๕}เป็น^{๒๕}จ^{๒๕}ร^{๒๕}ณ^{๒๕} บ^{๒๕}ด^{๒๕}บ^{๒๕}น^{๒๕}ทำ^{๒๕}แท^{๒๕}ง^{๒๕}ไว้^{๒๕}
ตะ^{๒๕}ถาย^{๒๕}น้ำ^{๒๕}สุ^{๒๕}รา^{๒๕}ก^{๒๕}ิน^{๒๕}ห^{๒๕}าย^{๒๕} เป็น^{๒๕}ย^{๒๕}า^{๒๕}ว^{๒๕}ิ^{๒๕}เค^{๒๕}ษ^{๒๕}น^{๒๕}ัก^{๒๕}ได้^{๒๕}เช^{๒๕}ื่อ^{๒๕}แ^{๒๕}ล^{๒๕}ว^{๒๕}ย^{๒๕}ำ^{๒๕}
ด^{๒๕}ัน^{๒๕}เท^{๒๕}ห^{๒๕}ี^{๒๕}เ^{๒๕}ด^{๒๕}ย^{๒๕} ฯ

ถ้า^{๒๕}ก^{๒๕}ุ^{๒๕}ม^{๒๕}า^{๒๕}ร^{๒๕}—ก^{๒๕}ุ^{๒๕}ม^{๒๕}า^{๒๕}รี^{๒๕} ค^{๒๕}ล^{๒๕}อ^{๒๕}ด^{๒๕}จ^{๒๕}า^{๒๕}ก^{๒๕}ร^{๒๕}ร^{๒๕}ภ^{๒๕}า^{๒๕}ม^{๒๕}า^{๒๕}ร^{๒๕}ด^{๒๕}า^{๒๕}ใน^{๒๕}ว^{๒๕}ัน^{๒๕}
เ^{๒๕}า^{๒๕}ร^{๒๕}ก^{๒๕}ำ^{๒๕}เ^{๒๕}ิ^{๒๕}ด^{๒๕}ข^{๒๕}า^{๒๕}ง^{๒๕}โ^{๒๕}จ^{๒๕}ร^{๒๕}เป็น^{๒๕}เจ^{๒๕}ำ^{๒๕}ร^{๒๕}เ^{๒๕}อ^{๒๕}น^{๒๕} ท่าน^{๒๕}ให้^{๒๕}เ^{๒๕}า^{๒๕}อ^{๒๕}ัม^{๒๕}นี้^{๒๕}
ช^{๒๕}อ^{๒๕}ก^{๒๕} ๑ ผ^{๒๕}ล^{๒๕}ว^{๒๕}า^{๒๕}ช^{๒๕}ด^{๒๕}ิ^{๒๕}ด^{๒๕} ๑ ผ^{๒๕}ล^{๒๕}ป^{๒๕}ระ^{๒๕}ค^{๒๕}ำ^{๒๕}ด^{๒๕}ิ^{๒๕}ค^{๒๕}ว^{๒๕}า^{๒๕}ย^{๒๕} ๑ ผ^{๒๕}ล^{๒๕}จ^{๒๕}ัน^{๒๕}ท^{๒๕}น^{๒๕} ๑
เม^{๒๕}ด^{๒๕}ิ^{๒๕}ด^{๒๕}ใน^{๒๕}ม^{๒๕}ะ^{๒๕}น^{๒๕}า^{๒๕}ว^{๒๕} ๑ ผ^{๒๕}ืน^{๒๕} ๑ ค^{๒๕}ิ^{๒๕}ง^{๒๕}เ^{๒๕}ล^{๒๕}ด^{๒๕}อ^{๒๕}ม^{๒๕} ๑ ยา^{๒๕}ท^{๒๕}ง^{๒๕}น^{๒๕}ทำ^{๒๕}ให้^{๒๕}
เป็น^{๒๕}จ^{๒๕}ร^{๒๕}ณ^{๒๕}บ^{๒๕}ด^{๒๕}บ^{๒๕}น^{๒๕}ทำ^{๒๕}แท^{๒๕}ง^{๒๕}ไว้^{๒๕} เ^{๒๕}า^{๒๕}ท^{๒๕}อ^{๒๕}ง^{๒๕}ค^{๒๕}ำ^{๒๕}เป^{๒๕}ด^{๒๕}ว^{๒๕}ป^{๒๕}ิ^{๒๕}ด^{๒๕}ท^{๒๕}ำ^{๒๕}ย^{๒๕}
ตะ^{๒๕}ถาย^{๒๕}น้ำ^{๒๕}สุ^{๒๕}รา^{๒๕}แ^{๒๕}ก^{๒๕}ั^{๒๕}พิ^{๒๕}ษ^{๒๕}ภ^{๒๕}า^{๒๕}ย^{๒๕}ใน^{๒๕} ถ้า^{๒๕}ส^{๒๕}ด^{๒๕}บ^{๒๕}ไป^{๒๕}ว^{๒๕}ัน^{๒๕}ห^{๒๕}ึ^{๒๕}ง^{๒๕}ว^{๒๕}ัน^{๒๕}ย^{๒๕}ัง^{๒๕}
ค^{๒๕}ำ^{๒๕}ก^{๒๕}ั^{๒๕}ด^{๒๕}ี^{๒๕} ถ้า^{๒๕}ได้^{๒๕}ก^{๒๕}ิน^{๒๕}ย^{๒๕}า^{๒๕}น^{๒๕}พ^{๒๕}น^{๒๕}มา^{๒๕}แ^{๒๕}เด^{๒๕} ฯ

อีกขนานหนึ่ง ชื่อหรรดา ท่านให้เอา หรรดา
ทอง ๓ บาท ผลจันทร์ ๓ เพ็ง จมื่นน้อย ๓ เพ็ง
พิมเสน ๓ เพ็ง ๒ ไพ รวงทองบั้งไฟให้ตุก ๓ เพ็ง ยา
ทั้งนี้ทำให้เป็นจُرณ บดบ้นทำแท่งไว้ละลายน้ำสุรากิน
แก้ซางทั้งปวงหายแด ๆ

อีกขนานหนึ่ง ชื่อชาวกระบี่ ท่านให้เอา กระบี่ ๓
บาท เบยผู้เผาไฟ ๓ ตั่ง จันทน์ขาว ๓ ตั่ง พิม
เสน ๒ ไพ ผลจันทร์ ๓ เพ็ง ดอกจันทร์ ๓ เพ็ง ยา
ทั้งนี้ทำให้เป็นจُرณ บดด้วยน้ำสุรามาบ้นทำแท่งไว้แก้
ซางขาวและซางทั้งปวงหายแด ๆ

อีกขนานหนึ่ง ท่านให้เอา เขี้ยวทอง ๓ บาท
ผลจันทร์ ๓ เพ็ง ดอกจันทร์ ๓ เพ็ง กระวาน ๓
เพ็ง กานพลู ๓ เพ็ง การบุน ๓ เพ็ง ไทรา-
เดือยไก่ ๓ เพ็ง ยาทั้งนี้ทำให้เป็นจُرณ บดบ้นทำแท่ง
ไว้ละลายน้ำสุรากินหายแด ๆ

ลักษณะฝักรก

ถ้าสัตว์ใด คดอดบุตรแล้วได้ ๑-๒-๓ วันก็ค

ท่านห้ามมิให้ฝังรกรากนั้นก่อน เพราะว่าพรายกุม-
ภันท์จะหอมกลิ่นจะมากินรก ครั้นกินแล้วจะตามมา
เข้าตัวมารดา จะกระทำให้เป็นอันตรายต่าง ๆ ท่าน
กำหนดไว้ นับตั้งแต่คลอดได้ ๗ วันขึ้นไปถึง ๓ เดือน
เมื่อจะฝังรกรากท่านให้เอาแป้งหอมน้ำมันหอม ขี้ว
ตอกดอกไม้ กฤษณา จวงจันทร์ ชูบเทียน บูชา
บวงสรวงแก่เทพดาเดินหน พฤษภเทวดาและภูมิ
เทวดา แล้วจึงฝังรกรากตามตำราที่กล่าวไว้ดังนี้เถิด ฯ

ถ้าบุคคลผู้ใด จะฝังรกในเดือน ๔-๕-๖ ทั้ง ๓
เดือนนี้ ท่านให้ฝังทางทิศหัด ทารกนั้นจึงจะมี
อำนาจ ท่านห้ามมิให้ฝังทางทิศทักษิณ ทารกนั้น
จะเป็นอันตราย ฯ

ถ้าบุคคลผู้ใด จะฝังรกในเดือน ๗-๘-๙ ทั้ง ๓
เดือนนี้ ท่านให้ฝังทางทิศบูรพา หรือทิศพายัพ ทารก
นั้นจะมีความเจริญ ห้ามมิให้ฝังทางทิศอาคเนย์
หรือหัด ทารกนั้นจะเป็นอันตราย ฯ

ถ้าบุคคลผู้ใด จะฝังรกในเดือน ๓๐-๓๑-๓๒ ทั้ง ๓ เดือน ท่านให้ฝังทางทิศอีสาน หรือทักษิณ ทารกนั้นจะได้เป็นใหญ่กว่าคนทั้งหลาย ห้ามมิให้ฝังทางทิศพายัพ ทารกนั้นจะเป็นอันตราย ๖

ถ้าบุคคลผู้ใด จะฝังรกในเดือน ๓-๔-๕ ทั้ง ๓ เดือน ท่านให้ฝังทางทิศอาคเนย์ หรือทิศปัจฉิม ทารกนั้นจะอยู่เป็นสุขสบาย ห้ามมิให้ฝังทางทิศพายัพ หรืออิสาน ทารกนั้นจะเป็นอันตราย ๖

ถ้าผู้ใดไม่สังเกตในทางนี้ แล้วฝังรกทางทิศที่ ต้องห้าม ท่านว่าจะเป็นอันตรายแก่มารดาและกุมารนั้น ๖

ถ้ากุมาร-กุมาร ผู้ใดคลอดจากครรภ์มารดา ถ้า รกนั้นเป็นสังวาลพันตัวกุมารอยู่ ๒, ๓, ๔, ๕ รอบ ท่านให้เอารกนั้นย่างไฟให้แห้งกรอบ แล้วจึงเอารกนั้น บด แล้วเอาไปโรยลงในข้าวที่ทารกนั้นกิน ทารกผู้นั้น จะไม่รู้ร้อนแฉะ ร้องไห้เลย ทั้งหาภัยอันตรายมิได้

ปราศจากโรคทั้งปวงจนใหญ่โต จะมีบุญกว่าคนทั้ง
หลาย ๆ

ถ้ากุมาร—กุมารี ผู้ใดคลอดจากครรภ์มารดา
รกพันคอและพันตัวกลมออกมาก็ดี ท่านให้เอารกนั้น
ใส่ลงในหม้อตระนนพณ์ แล้วเอาเหล็กแทงกลางย่าง
ไฟให้แห้ง แล้วจึงเอารกมาบดโรยลงในข้าวให้ทารก
กิน ทารกผู้นั้นจะมีรูปร่างให้ทั้งมีสติปัญญาดีกว่าคนทั้ง
หลาย รูปร่างทารกนั้นจะคงงามด้วย ๆ

ถ้าจะให้แข็งแรงแก่ทารกนั้น ท่านให้เอาชันฉนิก
ปากหม้อรก แล้วเอาไปฝังไว้ใต้ต้นไม้ใหญ่ซึ่งอยู่ที่
กลางตำบลคนเดินชุกชุม แล้วเอาสรรพหนามหมกไว้
ให้คนทั้งหลายเห็น ทารกผู้นั้นจะเป็นที่พิศวาสแก่คน
ทั้งหลาย เป็นมหาเสน่ห์หิวเค็ญฉนิก ๆ

ถ้ากุมาร—กุมารี ผู้ใดคลอดจากครรภ์มารดา รก
พันคอหรือไม่พันคอก็ดี ท่านให้ทำตามโบราณดังนี้ ๆ

ถ้าเป็นสตรี จะให้เป็นสิ่งใด ก็ตามแต่บิดา

มารดาจะปรารภนา แล้วให้เขาดังนั้น วางลงใน
หม้อรกนั้น แล้วเอาไปฝังตามทิศดังกล่าวมาแล้วใน
หนหลังนั้น อันว่าทารกที่บังเกิดนั้น ก็จะประพฤติ
ตามบิดามารดาตั้งกระทำนั้นเสมอ ๆ

ถ้าเป็นชาย จะให้กตัญญูในไตรเพท ก็ให้กระ
ทำตามบิดามารดาปรารภนา เขาดังนั้นวางลงใน
หม้อรกแห่งทารกผู้นั้นแล้ว เอาไปฝังไว้ตามทิศ
ดังกล่าวไว้แล้วในหนหลังนั้น ทารกผู้นั้นจะประพฤติ
ตามบิดามารดาที่กระทำไว้นั้น ๆ

ถ้าบุคคลผู้ใดจะฝังรกไปเบื้องหน้านั้น ให้ฝังตาม
ทิศดังกล่าวมาแล้วแต่หลังนั้น เมื่อจะฝังให้เสกน้ำ
มนต์ด้วยพระคาถา^๕ ๓ คาบ “อิเม กุมารวสนติ
ฐานเ อตุเถ ภวามิหิ อเนกชาติ สดสสเสสุ
ตตถ ตตถ มา ทลิตุโท ภวามิหิ” แล้วเอาน้ำที่เสก
นั้นรดหม้อรกในหลุม เมื่อเสกน้ำรดแล้วจึงสวดพระ
คาถา^๕ ๓ คาบ “ภวตุ สพพมุงกลิ รกขณตุ

สพฺพเทวดา สพฺพพุทฺธานุภาเวน สพฺพธมฺมานุภา-
 เวน สพฺพสงฺฆานุภาเวน สทา โสตถิ ภาวนตุ เต”
 แล้วจึงเอาดินกดบดลงเสีย จึงเอาต้นไม้หรือกิ่งไม้ที่มี
 อยู่ในตำราพรหมชาติ ตามชนม์พรรษาที่ทารกเกิดนั้น
 บักลงไว้ที่ปากหลุมรกนั้น เมื่อปักแล้วจึงเสกน้ำรด
 ไม้ที่ปักไว้ นั้น ด้วยพระคาถาอันอีก ๓ คาบ “สนฺติ เปก-
 ขา อปตฺตนา สนฺติ ปาทา อวณฺจนา มาดาปีดา
 จ นิกฺขนฺตา ชาตเวทปฏิกฺกม สหสฺสเจ กเต มยหิ
 มหาปชฺชติโต สขีวฺชเชสิ โสฬส กวีตานิ อุกฺกั-
 ปตฺวา ยถา สขี สจฺเจ เม สโม นตฺถิ เอสา
 เม สจฺจปารมิตี” เมื่อรดน้ำที่ไม้แล้วให้สวดพระ
 คาถาอันอีก ๓ คาบ “สพฺพพุทฺธานุภาเวน สพฺพธมฺ-
 มานุภาเวน สพฺพสงฺฆานุภาเวน พุทฺธธมฺมสงฺฆ
 รตนํ ตินฺนํ รตนํ อานุภาเวน จตุราสตีสส
 ธมฺมกฺขนฺธานุภาเวน ปิฏกตฺตยานุภาเวน จินสว-
 กานุภาเวน สพฺเพเต โรคา สพฺเพเต ภัยา สพฺเพเต

อนฺตรายา สพฺเพเต อูปทฺทวา สพฺเพเต ทฺนฺนํมิตฺตา
 สพฺเพเต อวมฺงคฺตา วินสฺสํนฺตฺ อายฺวทฺธโก สุข-
 วทฺธโก โหตุ สพฺพทา ทฺกฺขโรภฺยา เวรา โสตา
 สตฺตฺ จูปทฺทวา อนฺเภา อนฺตรายาปี วินสฺสํนฺตฺ
 จ เตชสา ชยสํทฺธิ ชนํ ลาภํ โสตฺถิ ภาคํ สํขํ พลํ
 สิริ อายํ จ วณฺโณ จ โภคํ วทฺธํ จ ยสฺวา สทฺวสฺสา
 จ อายํ จ ชิวสํทฺธิ ภวนฺตฺ เต” แล้วจึงกตัมมา จะ
 เป็นสวัสดิมงคลดังนี้แหละ ฯ

ลักษณะพระภุมิ

อนึ่งเมื่อจะแต่งเครื่องบวงสรวงบูชาพระภุมิ พึง
 ออกนามพระภุมิ คดอดทั้งนามแห่งบิดาพระภุมิให้
 ถูกต้องดังนี้ บิดาพระภุมิชื่อท้าวกายทศคั มารดา
 พระภุมิชื่อนางต้นทาชิปด่เทวี่ อันว่าพระภุมินั้นมีอยู่
 ๕ พระองค์ มีนามต่าง ๆ กันดังนี้ ฯ

พระภุมิรักษาอยู่ในบ้าน ชื่อพระขัยมงคลพระ

องค์ ๓ พระภูมिरักษาอยู่ในสวน ชื่อพระธรรมโหรา
 พระองค์ ๓ พระภูมिरักษาอยู่ในวัด ชื่อพระวิยทตต์
 พระองค์ ๓ พระภูมिरักษาอยู่ในท้องนาและโรงโค
 ชื่อพระเขาด์แล้วพระองค์ ๓ พระภูมิที่รักษาอยู่ในโรง
 บ่าวต่าง ชื่อพระธรรมพจนนรพพระองค์ ๓ เป็นนาม
 พระภูมิ & ด้วยกันดังนี้ ๖

ถ้าบุพการีจะแต่งเครื่องบูชาแต่พระภูมิ ให้รู้จัก
 ลักษณะและนามพระภูมิทั้ง ๖ พระองค์นั้น และพึง
 ออกนามของท่านให้ถูกต้อง ท่านจึงรับเครื่องสักการ
 บูชาบวงสรวงของผู้นั้นได้ ๖

ลักษณะแม่ขอ

ถ้ากุมาร—กุมารี ผู้ใดเกิดในวันอาทิตย์ กำเนิดแม่
 ขอของทารกผู้นั้นสถิตอยู่ที่จอมปลวก ถ้าจะฝังรก
 ให้ไปฝังรกกที่จอมปลวกจึงจะดี ๖

ถ้ากุมาร—กุมารี ผู้ใดเกิดวันจันทร์ กำเนิดแม่

ชื่อของผู้คนสถิตอยู่ที่บ่อน้ำ ถ้าจะฝังรกรงให้ไปฝังที่บ่อน้ำ
น้ำจืด จังจืด ฯ

ถ้ากุมาร—กุมารี ผู้ใดเกิดวันอังคาร กำเนิดแม่
ชื่อของทารกผู้นั้นสถิตอยู่ที่ศาลเทพารักษ์ ถ้าจะฝังรกรง
ให้ไปฝังที่ศาลเทพารักษ์ จังจืด ฯ

ถ้ากุมาร—กุมารี ผู้ใดเกิดวันพุธ กำเนิดแม่ชื่อ
ของทารกผู้นั้นสถิตอยู่ที่ต้นพระศรีมหาโพธิ์ ถ้าจะฝัง
รกรงให้ไปฝังที่ต้นศรีมหาโพธิ์ จังจืด ฯ

ถ้ากุมาร—กุมารี ผู้ใดเกิดวันพฤหัสบดี กำเนิด
แม่ชื่อของทารกผู้นั้นสถิตอยู่ที่สระน้ำหรือบ่อน้ำใหญ่
ถ้าจะฝังรกรงให้ไปฝังที่สระน้ำหรือบ่อน้ำใหญ่ จังจืด ฯ

ถ้ากุมาร—กุมารี ผู้ใดเกิดวันศุกร์ กำเนิดแม่ชื่อ
ของทารกผู้นั้นสถิตอยู่ที่ต้นไม้ใหญ่ ถ้าจะฝังรกรงให้
ไปฝังที่ต้นไม้ใหญ่ จังจืด ฯ

ถ้ากุมาร—กุมารี ผู้ใดเกิดวันเสาร์ กำเนิดแม่ชื่อ

ของทารกผู้นั้นสถิตอยู่ที่ศาลพระภูมิ ถ้าจะฝังรกให้
ไปฝังที่ศาลพระภูมิจึงจะดี ฯ

ถ้าบุคคลผู้ใดจะฝังรกดัมไปเบื้องหน้านั้น ให้ทำ
ตามตำรา ซึ่งท่านกำหนดไว้ในที่นี้ कुमार—กุมารี
ผู้นั้นจะอยู่เย็นเป็นสุขทุกประการ ดังพระอาจารย์เจ้า
ท่านกล่าวไว้ดังนี้แล ฯ

ถ้า कुमार—กุมารี ผู้ใดอยู่ในเรือนเพลิง ตั้งแต่
คลอดจากครรภ์มารดาได้ ๗ วัน ไปจนถึง ๑ เดือน
ให้มีอันเป็นต่าง ๆ ดังจะกล่าวต่อไปนี้ คือให้บิด
ตัวให้หลังร้อนให้นอนตั้งรุ่งร้องไห้มิหยุด ให้หงัดไหล
เพื่อละเมอร้องไห้และหัวเราะ ถ้า कुमार—กุมารี ผู้ใด
เป็นอาการดังนี้ ท่านว่า कुमार—กุมารีผู้นั้นต้องแม่ชื้อ
และแม่ชื้อนั้นหากหอดอกหอดนเอง ฯ

ถ้าจะแก้ ท่านให้ทำบัตร ๔ มุม ๓ ใบ กับเครื่อง
มัจฉามังต๊ะทั้งปวง ทั้งตุ๊กตาและข้าว ให้บูชาด้วย
พระคาถา ๓ คาบ “ยโตหิ ภคินี อริยาช ชาติยา

ชาโต นักชีนามิ สลยจิจ ปาณ ชีวตา ไวโรเปตา
เตน สขุเจน ไสคฤ เต โหตุ ไสคฤ คพภสฺส” จึง
เอาบัตรใบวางดวงดวงที่หลุมฝังรกรกนั้นจึงหายแล ฯ

ถ้ายังไม่หาย ท่านให้ประกอบยากระดูกสันหลัง
ชานน ^๕ ท่านให้เอาผลจันทร์ ๓ หวายเป็นคำ ๓ ฝาง
เด่น ๓ ยาทั้งนั้นด้วยน้ำมันงาเหลื่อม ทาแก้สรรพเม
ษ ^๕ ขอบทั้งปวงหายทันใด ฯ

ถ้ากุมาร—กุมารี ผู้ใดอยู่ในกองเพลิง กุมาร
กุมารนั้นเป็นอาการดัง ^๕ ท่านว่ากุมาร—กุมารีผู้นั้น
ต้องฝังรกรกแห่งกุมารกุมารนั้นเอง ฯ

ถ้าจะแก้ ให้ทำตามบัตรกลม ๓ ใบ เอาข้าว
สารตกดินครกตามแต่จะได้ ตำเป็นแป้ง จึงปั้นรูป
อย่าง ๓ ตัว กบ ๓ ตัว ผักตบ ๒ ดอก กับมีจัน
มั่งระทั้งสุรา และข้าวได้ในปีนั้น แล้วเอาไปเสีย
ให้ช้างคันครก ด้วยพระคาถา ^๕ คาบ “(อม มส-
สกุโก อาภาสสุการกธา ปายปิมหานิสมัยไตร

ตรึงสี่ โอม มืดๆ เมียนๆ สวาท” ๑

ถ้ายังไม่หาย ท่านให้บิระกอบยานานให้กิน
และทาต่อไป ท่านให้เอาเทียนดำ ๓ ส่วน หิงคุยาง
โพ ๓ ส่วน ขิงแห้ง ๓ ส่วน เทียนแดง ๒ ส่วน
กระเทียม ๓ ส่วน ใบกะพังโหม ๓ ส่วน ยาทั้งนี้ทำให้
เป็นจุรณ บดบั้นทำแท่งไว้ระคายน้ำให้กินบ้าง ทา
ท้อง ทากระดูกสันหลังบ้าง ทากระหม่อมบ้าง ทาฝ่ามือ
ฝ่าเท้าบ้าง และที่ต่างๆ หายต้นก็แถม ๑

ถ้ากุมาร—กุมาร ผู้ใดเกิดปีฉลู คือเทพดาผู้
ชาย ไม่มิ่งนั่นคือต้นมะพร้าว ๑

ถ้ากุมาร—กุมาร ผู้ใดเกิดปีฉลู คือมนุษย์ผู้ชาย
ไม่มิ่งนั่นคือต้นตาล ๑

ถ้ากุมาร—กุมาร ผู้ใดเกิดปีชวด คือผีเสื้อผู้หญิง
ไม่มิ่งคือต้นรัง ๑

ถ้ากุมาร—กุมาร ผู้ใดเกิดปีเถาะ คือมนุษย์ผู้ชาย
ไม่มิ่งคือต้นขี้ ๑

ถ้ากุมาร—กุมารี ผู้ใดเกิดปีมะโรง คือเทพดา
ผู้ชาย ไม่มิ่งคือไม้กัณฐพฤกษ์ ฯ

ถ้ากุมาร—กุมารี ผู้ใดเกิดปีมะเส็ง คือมนุษย์ผู้ชาย
ไม่มิ่งคือต้นโพบาย ฯ

ถ้ากุมาร—กุมารี ผู้ใดเกิดปีมะเมีย คือเทพดา
ผู้หญิง ไม่มิ่งคือต้นกล้วย ฯ

ถ้ากุมาร—กุมารี ผู้ใดเกิดปีมะแม คือเทพดา
ผู้หญิง ไม่มิ่งคือต้นทองเหลือง ฯ

ถ้ากุมาร—กุมารี ผู้ใดเกิดปีวอก คือผีเสื้อผู้ชาย
ไม่มิ่งคือต้นขนุน ฯ

ถ้ากุมาร—กุมารี ผู้ใดเกิดปีระกา คือผีเสื้อผู้ชาย
ไม่มิ่งคือต้นไม้ไผ่ ฯ

ถ้ากุมาร—กุมารี ผู้ใดเกิดปีจอ คือผีเสื้อผู้หญิง
ไม่มิ่งคือต้นบัวบก ฯ

ถ้ากุมาร—กุมารี ผู้ใดเกิดปีภุม คือมนุษย์ผู้หญิง
ไม่มิ่งคือต้นบัวหลวง ฯ

บรรดาถ้อยคำที่กล่าวในคำราเด่นนี้ ตั้งต้นแต่
ลักษณะกรรมรักษา คือวิชากรรมแห่งมารดา
ตลอดจนถึงกุมารในเรือนเพลิง ซึ่งตั้งต้นแต่เป็นคำ
อันพระมหาเถระผู้มีนามว่าคำแยได้กล่าวไว้จบลงแต่
เพียงเท่านี้ ฯ

พระอาจารย์เจ้าท่านได้กล่าวไว้ว่า ถ้าแพทย์หมอ
คำแยแม่มดผู้ใดก็ดี เป็นผู้ตั้งกรรมให้กุมารคลอด
ไปในเบื้องหน้านั้น ให้ขุนนางส่งพระเถระคำแย
ก่อน จึงจะประสิทธิ์ทุกประการ เทอญ ฯ

ยาเกร็ดต่าง ๆ

ยาชื้อมหาวัทธมนะ ให้เอาลูกจันทน์ ๓ กระวาน ๓
กานพลู ๓ ดึงตะ ๓ ส่วน เทียนคำ ๓ เทียนขาว ๓
เทียนแดง ๓ เทียนฉัตรคบุษ ๓ เทียนเขาวงกต ๓ โกฐ
สอ ๓ โกฐเขมา ๓ -โกฐกัทรภะ ๓ โกฐพุงปลา ๓
บรเพ็ด ๓ ใบกัญชา ๓ หัสศุณทงต้อง ๓ พิตังกาสา ๓
รากไคร้เครือ ๓ หัวหมู ๓ ชมันอ้อย ๓ พริกหอม ๓
พริกหาง ๓ ดึงตะ ๒ ส่วน ดูปี้ ๓ เท้ายาท้งหลาย
ใบกะเพราแห้ง ๓ หนักเท้ายาตีปด ทำเป็นผง ละ
ลายน้ำผึ้งหนักสดึง ๓ กินทุก ๆ วันไปจนถึง ๓ เดือน จึง
จะรู้สรรพคุณยาเห็นประจักษ์อันวิเศษ แก่นันนุคติ
โลก ๘๖ ประการ กับพยาธิทั้งหลายทุกอย่าง ๆ

ขนานหนึ่ง ยาประคบเส้นให้หย่อน ให้เอาเทียน
คำ ๓ ส่วน อบเชย ๒ ส่วน ไพล ๔ ส่วน ใบพลับพลึง

๘ ส่วน ไบมะฆาม ๓๖ ส่วน คำคุณิการห่อผ้าหนึ่งให้
ร้อนประคบเต็นอันพิรุชให้หย่อน ฯ

ยาฟอกเลือดหญิงคลอดลูก เลือดคค^๕ช^๕น มันท^๕ก
หน้าอกตายไปค^๕น ๑ ก^๕ค^๕ ให้เอาตำ^๕ร^๕อ^๕จ^๕ม^๕ก^๕ด^๕ ถ้ามี
ฉะน^๕ให้เอาน^๕ว^๕ม^๕อ^๕ด^๕ว^๕ง^๕เข้า^๕ไป^๕ใน^๕ท^๕ว^๕าร^๕เบ^๕า ถ้าอ^๕น^๕ๆ อยู่
มิตาย เอาย^๕น^๕เก^๕ เอ^๕ฝ^๕ก^๕แ^๕ว^๕ด^๕ง^๕ ๑ หาง^๕ไ^๕ด^๕
ด^๕ง^๕ ๑ ราก^๕ด^๕ำ^๕โ^๕ง^๕กา^๕ด^๕ก^๕ ๑ ช^๕ห^๕น^๕พ^๕ก^๕ ๑ ด^๕ูก^๕ใน^๕ถ^๕ว^๕ฝ^๕ ๑
ยา^๕เหล^๕า^๕น^๕เอ^๕า^๕เท^๕า^๕ก^๕ัน^๕ท^๕ำ^๕เท^๕ง^๕ ฝ^๕น^๕ด^๕ว^๕ย^๕น^๕ำ^๕สุ^๕ร^๕า กร^๕ว^๕ก^๕
เข้า^๕ไป^๕ฝ^๕น^๕ ท^๕ำ^๕น^๕ค^๕ำ^๕ไ^๕ว^๕ ๑ ค^๕ำ^๕ด^๕ัง^๕ท^๕อ^๕ง ๑

อีกข^๕น^๕า^๕น^๕ห^๕น^๕ึง ห^๕ม^๕ย^๕ค^๕ค^๕ด^๕ด^๕ก^๕ เล^๕ื^๕ด^๕ค^๕ก^๕ห^๕น^๕ก^๕ ให้
เอ^๕า^๕ช^๕ม^๕น^๕อ^๕ย^๕ ๑ ว^๕ำ^๕น^๕้ำ ๑ ราก^๕ด^๕ำ^๕บ^๕อ^๕ย^๕ ๑ พ^๕ริ^๕ก^๕
ไ^๕ท^๕ย^๕ ๑ เอ^๕า^๕เท^๕า^๕ก^๕ัน^๕บ^๕ด^๕ด^๕ะ^๕ด^๕าย^๕น^๕ำ^๕ม^๕ะ^๕ว^๕า^๕ก^๕ิน^๕ห^๕าย^๕แ^๕ด ๑

อีกข^๕น^๕า^๕น^๕ห^๕น^๕ึง ห^๕ม^๕ย^๕ค^๕ก^๕เล^๕ื^๕ด^๕ค^๕ค^๕ด^๕ก^๕ ให้เอ^๕า^๕ช^๕ม^๕น^๕
อ^๕ย^๕ ๑ ราก^๕ค^๕ำ ๑ ราก^๕ด^๕เ^๕น^๕ย^๕ค^๕ ๑ แ^๕ว^๕ด^๕ห^๕ม^๕ ๑ ราก^๕
ม^๕ะ^๕ค^๕ู^๕ม ๑ ราก^๕ไ^๕ม^๕ด^๕ว^๕ก ๑ เอ^๕า^๕เท^๕า^๕ก^๕ัน^๕ค^๕ั^๕ม^๕ก^๕ิน^๕ไ^๕ด^๕ำ^๕ฝ^๕ง
ห^๕น^๕อ^๕ย^๕ห^๕น^๕ึง^๕ก^๕ิน^๕ห^๕าย^๕แ^๕ด ๑

ถ้ามีหยา ให้เอาขมิ้นอ้อย ๑ รากผักไหมหัด ๑
 ข้าวสาร ๑ เอาเท่านักบดละเอียดนำผงกินหยาแด ๑
 ถ้าเลือดคกน้อย ตกในทวารหนักและทวารเบา
 ก็ดี ให้เอายางไทร ๑ เทียนดำ ๑ กระเทียม ๑ พริก
 ไทย ๑ ขิง ๑ ลูกในมะกอก ๑ บดละเอียดนำผงกิน
 หายแด ๑

ถ้าหญิงเจ็บทวารเบา ให้เอารากคุณ ๑ โศกกระ
 สุน ๑ รากเสนียด ๑ เอาเท่านักบดละเอียดด้วยน้ำ
 มันทว่าที่เจ็บหายแด ๑ ถ้ามีหยา ให้เอาบรเพ็ด
 ตริัฆะดา รากเสนียดคัมภีร์ที่เจ็บหายแด ๑

ถ้าหญิงมีครรภ์ท้องขึ้นก็ดี ให้เอารากมะแว้งคัม
 เอน้ำตาลได้กินกตางคินหายแด ๑

ยาขับเลือด ให้เอาผิวมะกรูด ๑ บาท ใพล ๔ บาท
 ขมิ้นอ้อย ๕ บาท ลูกผักกาด ๔ บาท ใบผักกะรัง ๑ บาท
 ส้มอติต้องแดงเท่ายาทั้งหยา ค่ำเป็นผงละลายน้ำสุรา
 กินหายแด ๑

ยารุเดือดน้ำในท้อง ให้เอาลูกฝ้ายหีบ ๑ แก่น
 แด่ม ๑ แก่นสน ๑ พริก ๑ ชิง ๑ เอาเท่ากันบดตะ
 ถายน้ำสุราก็กินหายเด ๑

ถ้าผู้ใดเดือดตกทวารทั้งเก้าแห่ง หรือแห่งใด
 แห่งหนึ่งก็ดี ให้เอาใบเสนียด ๑ ใบหนาด ๑ ใบทอง
 หลาง ๑ ใบมน ๑ ขมิ้นอ้อย ๑ ใพล ๑ บดตะถาย
 น้ำสุราก็เป็นกระสาย บั้นแท่งไว้ฝนกินหายเด ๑ ยาน
 ไตทำมาแล้วด้นักเด ๑

ถ้าแท่งถูกก็ดี เดือดตกก็ดี ให้เอาผักขวง ๑ ใบ
 เสนียด ๑ ข้าวเหนียวกัญญาข้าวคอก เอาเท่ากัน
 บดด้วยน้ำผึ้งพอกบนนระหม่อมหายเด ๑

ถ้าหญิงคลอดลูก เดือดขึ้น ให้เอาใบพิทู ๑
 คำตะถายน้ำกินหายเด ๑ ถ้าถูกตายในท้องให้เอา
 รากโค้วเครือ ๑ รากอ้อยแดง ๑ รากดำโพง ๑
 รากผักคาดแดง ๑ รากถั่วต้บ ๑ ยาเหล่านี้ให้เอา
 รากทางตะวันตกออกเท่า ๆ กัน คำผงตะถายน้ำมะนาว

กิน ถ้าเป็นขเรือนระดายน้าเยียววักกิน ถ้าเป็นนึ่งให้
 ระดายน้างดัดไดกิน ยานหอมหาอุตมแด ๆ
 ถ้าคลอตถูกเป็นเหตุอันใดก็ดี ให้ไปพล์เอาหญ้า
 ไทรกำมื่อ ๑ ศคหัวศคทายเดี่ยว คำเอน้ำจอก ๑ พริก๗
 ขิง๗ กระเทียม๗ บดได้ดังกินหายแด ๆ

ยาชื่อกำดั่งราชดีห์ ครอบโรคทั้งปวง กลุษณา
 ๑ บาท เลือดแรต ๕ บาท ดอกคำ ๕ คำดั่ง ฝางเส้น
 ๓ คำดั่ง กระดำพัก ๑ บาท ขอนคอก ๑ บาท โกฎทั้ง
 ห้าดั่งละ ๑ บาท เทียนทั้งห้าดั่งละ ๑ บาท ตรีกระฏุก
 ๑ บาท อบเชยเทศ ๑ บาท ขมิ้นเครือ ๑ บาท ส้มด-
 แวง ๑ บาท เถาวัลดีเปรียงแดง ๑ บาท เชือกเถาหญ้า
 นาง ๑ บาท ลูกจันทน์ ๒ ดั่ง ดอกจันทน์ ๒ ดั่ง กระ
 วาน ๒ ดั่ง กานพลู ๒ ดั่ง พริกหอม ๒ ดั่ง เกสรบุษ
 นาค ๑ บาท ดอกจัมปา ๑ บาท ดอกกะดิงงา ๑ บาท
 เกสรบัวนาทั้งห้า ดั่งละ ๑ บาท คำผงระดายน้าดอกไม้
 เทศ ดอกมะลิ เซกหน้าตาจทราย แซกขมคพิมเส้น

กินเวลาละ ๑ ชั่วโมง ถ้าใช้วิธีโรยหาล้างมิได้ ให้กิน
ดินตอพอองธายน้ำทำลายแด ๆ

สิทธิการียะ จะกล่าวถึงคัมภีร์ปุโรหิต ด้วย
ว่าระตุตว์ทั้งหลายมี ๕ ประการแล ยังจำพวกหนึ่ง
เมื่อยังเป็นพรหมจารีอยู่นั้น จะได้ว่าประเวณีนั้น
อย่างไรก็หาไม่ ก็ให้บังเกิดอุบิเหตุ คือฝันเห็นว่าได้
ร่วมประเวณี คนทั้งปวงมักสุมคิดว่าเพ็ชรพระยา
ธมาร่วมประเวณี ตั้งแต่ฝันมาจึงปรากฏว่ามีระตุ
ออกมาให้ปรากฏแก่คนทั้งหลาย อันว่าระตุคนนั้นก็มี
มาแต่ ๆ นั้นจะว่าด้วยลักษณะระตุแห่งสัตว์ภาพมี
๕ ประการ อันว่าระตุเกิดแต่เส้นเอ็นนั้น เมื่อจะ
ถึงระตุ ให้จับทวารรพงค์กายระดับอันระดับไหน
บางทีให้จับเป็นเวลาดา ปรอดศีรษะเป็นกำลัง ครั้นว่า
ถึงระตุออกมาก็หายไป อันว่าระตุเกิดแต่กระดูก
เมื่อจะถึงระตุนั้นให้เมื่อยกระดูกทุกข้อทุกดำ ดังมีขอ
ต้นจะขาดออกจากกัน ให้จับเขวเขวหนึ่งนัก ครั้น

ระดูออกก็หายไปแต่ ๑ อันว่าเลือดเกิดแต่ผิวเนื้อนั้น
 เมื่อจะถึงระดูให้ร่อนผิวเนื้อผิวนั้น ให้แดงเป็นดุก
 ค้าง บางทีผดขึ้นคงเมื่อดงาให้คนก็มี สัมมติว่าเป็น
 ประตง ครันมีระดูออกมากก็หายไปแต่ ๑ มีหญิงบาง
 คนนั้นเลือดเป็นก้อนเท่าลูกไข่ไก่ แห้งติดอยู่ที่หัวหน้า
 ก็มี ติดอยู่ที่ท้องน้อยก็มี บางทีกลิ้งขึ้นกลิ้งลง มัน
 เจ็บท้องจุกอกดังจะขาดใจตาย เพราะว่าคาดโลหิต
 แห้งติดอยู่นั้น ถ้าแพทย์จะรักษาให้ทำตุจกถ้าวมาแค่
 หงันนั้นเกิด ถ้าแก้มีพังกตายเป็นริดสีดวงไปแต่ ๑
 อนึ่งสตรีภาพเป็นพรหมจารีนั้น เมื่อพบชายผู้ใดโลหิต
 นั้นงามบริสุทธิ์ บางจำพวกห้ามโลหิตระดูไม่ จนใหญ่
 อายุได้ ๒๐-๓๐ ปี ต่อมีสามีแล้วจึงมีระดู หญิงเหล่านี้
 นี้ประเพณีตามโบราณแต่ ๑

จับคัมภีร์พราหมณ์ปุโรหิตแต่เท่านั้นแต่ ๑

ถ้าหญิงคลอดบุตรเลือดคั่งขึ้น หรือตายไปได้คืน
 หนึ่งก็ดี ให้เอาตำถั่วรอมกูด ถ้าเห็นว่าไหวจึงให้วาง

ยา ถ้าดำตีไม่ไหวแล้ว ให้สามีเขาชันคุงันดู ให้เขา
 หนีมือทิ่มเข้าไปในช่องทวารเบา ถ้าเย็นอยู่ตายแล้ว
 ถ้าอุ่นอยู่ยังไม่ตาย ให้เขายาชนานนี้แก้ รากผักเผ็ด
 เแดง ๓ หางไหลแดง ๓ รากดำโพงกาสดัก ๓ ชัน
 พุก ๓ เม็ดตโนถั่ว ๓ ยาทั้งนี้เอาเสมอภาค บดให้
 ตะเขี่ยคั้นแท่งไว้ ฝนด้วยเหล้ากรอกเข้าไปพื้นแด
 ทานค้ำฟ้าพันตำตึงของหนึ่งแด ๆ

ถ้าคลอดบุตรเลือดคั่ง ทานให้เขา ชมัน
 อ้อย ๓ ว่านน้ำ ๓ รากส้มป่อย ๓ พริกไทย ๓ ยา
 ๒๕๕ ทั้งนี้เอาเสมอภาค บดให้ตะเขี่ยคั้นนํ้ามะนาวกิน
 แก้เลือดหยุดแด ๆ

สิทธิการียะ ถ้าผู้หญิงตกเลือดผิดระดูก็ดี ทานให้
 เขา ชมันอ้อย ๓ รากคำ ๓ รากเสนียด ๓ หัว
 หมู ๓ รากมะตูม ๓ รากไม้จอก ๓ เอาเท่า ๆ กัน
 เป็นยาต้ม ใส่นํ้าฝางน้อยหนึ่ง กินหายแด ๆ

ถ้ามีพังให้เขา ชมันอ้อย ๓ รากผักไหมหัก ๓

ข้าวดำร ๓ เอาเท่า ๆ กันบดละลายน้ำผึ้งรวงกินหาย
เลือดคอกแด ๆ

ถ้าเลือดคอกในทวารหนัก และทวารเบาแก้ให้
เอาย่านไทร ๓ เทียนดำ ๓ กระเทียม ๓ พริกไทย ๓
ขิง ๓ ลวกในมะกอก ๓ เอาเท่า ๆ กันบดละลายน้ำผึ้ง
รวงกินหายแด ๆ

ถ้าหญิงเจ็บโยนแก้ให้เอา รากคุณ ๓ โคกกระสุน ๓
รากเง้ายืด ๓ คัมภีร์โยนนั้นทาด้วยหายแด ๆ

ถ้ามีครวญอยู่ ท้องขึ้นหนักแก้ให้เอามะแว้ง
เครือ ๓ คัมภีร์ขึ้นเอาน้ำตาลได้กินกลางคืนหายแด ๆ

ยาขับเลือดให้เอา ผิวมะกรูด ๓ บาท ใพล ๓ คำตั้ง
ขมิ้นอ้อย ๓ คำตั้ง ๓ บาท เม็ดขมิ้น ๓ คำตั้ง
ใบผักกะฉิบ ๓ คำตั้ง ใบส้มดองแห้ง เอาเท่ายาทั้ง
หลาย ทำเม็ดก็ได้ทำผงก็ได้ ทานให้ละลายสุรา
กินขับเลือดแด ๆ

ยาขับเลือดเน้นในท้อง ให้เอาลูกขี้หับ ๓ แก่น

แถม ๑ แก่นสน ๑ พริก ๑ ชิง ๑ เอาเท่า ๆ กันบดเป็น
 แท่งละลายน้ำสุราก็ได้ ถ้าไม่มีระดูให้กินก็มีระดูแต่ ๆ
 ยาคับเลือดให้เอาใบหนาด ๑ ใบเสนียด ๑ ใบ
 จัมปา ๑ ใบผักกะฉิบ ๑ ใบคุดหมุคุดหมา ๑
 ใบโคนดินสอ ๑ ขมิ้นอ้อย ๑ ยาทั้งนี้เอาเท่า ๆ กัน
 บดให้ละเอียดแล้วให้สุก แล้วปั้นเป็นแท่งเท่าเม็ด
 พริกไทย ให้กินครั้งละ ๕ เม็ด คดอดดูกลใหม่ให้กิน
 ดื่นักเต เป็นยาคับเลือดดื่นัก ๆ

ยาคองสำหรับอยู่ไฟ ท่านให้เอา แก่นจันทน์ ๑
 คำตั้ง ดันทอม ๑ คำตั้ง แก่นลักซ์ ๑ คำตั้ง ราก
 เจตมูลแดง ๑ บาท พริกไทย ๑ บาท ดอกจันทน์ ๑ บาท
 กานพลู ๑ สี่ถึง ดี่ปด ๑ บาท ดองด้วยเหล้าแก้วครึ่ง
 คองในมดลูกแต่ อยู่ไฟมิได้ก็ดื่มน้ำเหล้าฝางขาว
 เป็ดอก ๓ วัน แล้วจึงพด้เอามากินเกิด ท่านดื่มน้ำ
 คำตั้งทองแดง จึงเอาทองผูกคอกหม้อยากินเกิด ๆ

ถ้าผู้ใดเลือดคดทวารทั้ง ๔ แห่งใด ๆ ก็ดื่มน้ำให้

เอาใบเสนียด ๑ คำตั้ง ใบหนาด ๑ คำตั้ง ใบทอง
 หลางใบมน ๑ คำตั้ง ขมิ้นอ้อย ๑ คำตั้ง โปด ๑ คำตั้ง
 บดให้ละเอียด ตูราเป็นกระสาย บั่นแท่งไว้ฝนกิน
 เลือดหยุดแฉะ ยานใดเคยทำแล้วดั้นกั ฯ

ยาขับเลือดชื่อไฟ & ดวง ให้เอารากเจตมุดเพลิง
 แดง ๑ ชิง ๑ คัสปัด ๑ แก่นแสมทะเล ๑ พริกไทย
 เท้าข่าทั้งหลาย คำเป็นผงละลายเหล้ากินก็ได้ น้ำขิง
 ก็ได้ น้ำส้มซ่าก็ได้ น้ำมะกรูดก็ได้ แกะเลือดคั่งชุนก็ได้
 ถ้าหญิงไม่ถึงระดูแก้ก็ได้ ถ้าต่างเลือดๆ ไม่ออกแก้
 ได้ ถ้าแฉะหญิงคลอดลูกแล้ว ให้กินขับเลือดดั้นกั
 แฉะ ถ้าจะกินยานให้หีบเอา ๑ นิ้ว ๑ หนให้กินก็หาย
 แฉะ ฯ

ยาของเลือด ถ้าหญิงถึงระดูมีตะตุกแฉะ คลอด
 บุตรเลือดมีออก เป็นหนองเน่า เป็นน้ำเหลืองทงน
 กัด ให้เป็นขำร่วกัด ทำนให้เอารากเสนียด ๑

ข้าพฉันแดง ๑ กา. พลุ ๑ โกลดอ ๑ เทียนศักดิ์บุษ ๑
 รากเจตมุดแดง ๑ เป็ดำทั้งสอง ๑ รากพินูแดง ๑ ชิง
 แห้ง ๑ รากชะพลู ๑ สระค้ำ ๑ รากผักไหมหินแดง ๑
 รากจิงจ้อ ๑ โคกกระสุน ๑ สหัดขุน ๑ สมุดแวง ๑
 ว่านน้ำ ๑ เทพทาโร ๑ ยา^{๕๕}ทงนเขาเสมอภาค แซ
 เหล้าไว ๑ วันจึงปลุกินเกิด คำ^{๕๕}รำนทำนให้บอกได้แก่
 ผู้หญิงกินก็หายเด ๑

ยาห้ามเลือดตกในปากกัด้ ในจมูกกัด้ ในวาร
 ทัง ๔ กัด้ หญิงกัด้ชายกัด้ ถ้าแตกเลือดหนักเบา
 เสมือนหนึ่งน้ำชาวกัด้ ให้เอาหัวเข้าชามาคัด้ ๑ เอา
 ๑ ให้กินหาย ถ้ามิหายให้เอาไผ่ป่า ๑ ชมันอ้อย ๑
 คำเอาน้ำแล้วเอาเหล้าใส่สักหน่อย จึงเอาตั้งให้ต้ม
 หนัก ๑ สดถึงปรุกลงให้กินหายเด ๑

ยาแก้ระดูชัด้ ให้เอารากกระท้อน ๑ ตวักระฏุก ๑
 เทียนคำ ๑ ชมันอ้อย ๑ เบยผู้เผาไฟ ๑ เกด็ช ๑ ยา^{๕๕}
 ทงนเขาเท่า ๆ กัน คำเป็นผงกระจายน้ำมะนาวกินแก้

ระตุษัดคืนกแด ๑

ยาผู้หญิงมิดงระตุษัด ให้ผอมแห้งไปกิด ท่าน
ให้เอาดอกคำดุก ๑ คำดิง ลูกมะขามบ้อม ๕ คำดิง
ใบมะคำไก่ ๑ คำดิง คมให้กินระตุษัดมีมาหมื่นเก
นินแด ๑

ถ้ามีพังให้เอา ให้เอาข้าวสารข้าวด้วย ๑ พริกไทย
ครึ่งถ้วย เกล็ดครึ่งถ้วย ต้ม ๑ ต้ม ๑ เฝง คั่วด้วย
กันแต่จึ่งคำเป็นผงละลายเหล้าให้กิน แก้วระตุษัดมี
มา ถ้าหญิงเป็นข้าววัชหาย ถ้าแต่อยู่ไฟมิได้ก็หาย
โรคสันแด ยานี้ได้ทำมามากแล้วอย่าสนเทให้เลย ๑

ถ้าแต่สตรีไม่มีระตุ ให้ผอมแห้งไปกิด ให้ทำ
ยานกิน เอาหญ้าไทร ๑ บาท มิถุนะกรุด ๕ ต้ม
พริก ๑ ชิง ๑ ต้ม ๑ เทียนดำ ๑ บาท ไฟด ๑ ต้ม
ลูกชะลูด ๑ เฝง บดเป็นแท่งไว้ให้กิน ดัมมะขาม
ปอกเปลือกเดี่ยวก่อน เมื่อจะกินยาให้หุ้มข้าว
กินให้ได้ ๓ เวลา ระตุษัดมีมางามดังเก่าแด ๑

ถ้าคดขดขวางอยู่ ชื่อว่าคั้นระมุด ท่านให้เอา
กรงเขมา ๑ ผักเดียนผ ๑ รากเดียนผ ๑ รากพังก
แดง ๑ เอาถึงละ ๑ ตำตึง บดทาท้องน้อยและหัวเหิน้ำ
ทารูณนั้นคดขดง่ายแต่ ๑

ถ้าคดขดออกแล้วเลือดคกหนัก ให้เอาหญ้าเกตุ
หอยบดทาสะดือและท้องน้อย ถูกออกง่ายแต่ ๑

ถ้าคดขดออกแล้วเลือดคกหนัก ให้เอารากตาลตะ
โหนด ๑ รากกรรณิกา ๑ ตำม ๓ เอา ๑ กินเลือดหยุด
แต่ ๑

ถ้าคดขดออกแล้วเลือดคกหนัก ให้เอาใบเบญ
มาด ๑ ก้างปลาแดง ๑ ตำม ๓ เอา ๑ กินเลือดคก
แต่ ๑

ถ้าเลือดคกหนักจะให้หยุด ให้เอากันบัวชมตำ
ปั้นเอาน้ำกิน เลือดหยุดแต่ ๑

ถ้ามีหยุดให้เอาถั่วแระมาตำเอาน้ำกิน เลือดหยุด
ถ้าคดขดหรือแห้งดูก็ดี และเรือดคกมีหยุดก็ดี

ให้เอาผักขวง ๑ ใบเสนียด ๑ ข้าวตอกก้นยา ๑ เอา
เถาคันบดด้วยน้ำผึ้งรวงเป็นกระด้าย พอกกระหม่อม
หยุดแหว ถ้าเลือดคั่งขึ้นให้เอาเหล้าใส่ล้างเสียจนหมด
แหว ถ้าตงหนักพอกเหล้าหยุดแหว ยานเป็นทองคำ
มีได้โดย ฯ

ยารุเลือดให้เอาไผ่ป่า ๑ เปลือกมะยมตัวผู้ ๑ ราก
ขี้เหล็ก ๑ ต้ม ๓ เอา ๑ กินรุเลือดคั่งนักแหว ฯ

ถ้าถูกรมมืออกให้เอารากหงอนไก่เทศ ๑ ดองดอง ๑
ขี้เทาถูกวัว ๑ ไซ้ไก่เอาแต่ไซ้แดง ๑ บดบั่นเป็นแท่ง
ฝนทาคนผู้คลอดลูกนั้น ถ้าถูกรมมืออกแล้วเอาล้างเสีย
ถ้ามีล้างได้จะขาดแหว ฯ

ภาคหนึ่งให้เอาไซ้ไก่เอาแต่ไซ้แดง ๑ ผิวนมไม้ ๑
เอาเท่า ๆ กันบดทาฝ่าคั้น ถ้าถูกรมมืออกก็ตกแหว ถ้า
ถูกรมมืออกก็ชอกแหว ฯ

ถ้าถูกรมมืออกในท้องก็ดี รกมืออกก็ดี ให้เอาราก
น้ำเต้า ๑ คราบงู ๑ พันธุ์ผักกาด ๑ บดทำแท่งได้ทา

ห้องลูกชอกแด ๑

ยาสะเคาะตุก ให้เอาตองตึง ๑ บุตรคนกับช
เทาตุกัวแล้วหยอดสัดคือ แล้วจึงพอกไว้ แม้ว่า
ลูกตายก็ชอกแด ๑

ถ้าลูกตายในห้อง ให้เอาชอดเตยอ่อน เอามา
ตำเอาน้ำใส่ พริก ๑ ขิง ๑ เกลือพอดิ กินลูกชอก
แด ถ้าคลอดบุตรแล้วคุดขึ้น มันทาเหล็กลูกตาชอนขึ้น
ให้เอาใบพิทุคตำจะถายนํ้าให้กินหายแด ๑

ถ้าลูกตายในห้อง ให้เอาลูกไคร้ไคร้ ๑ ราก
กล้วยดิบ ๑ เอารากข้างตะวันตก เอามาต้มภาค
ตากให้แห้ง ตำผงจะถายนํ้ามะนาวกิน ถ้าเป็นช
้เรือนจะถายนํ้าเยี่ยววัวกินเดะทา ถ้าเป็นน้จะถาย
ยางธัดดีไคกินแด ยานช้อมหาตุตมแด ๑

ถ้าคลอดบุตรเป็นเหตุสิ่งใด ๆ ก็ดี ให้พด้เอาหญ้า
ไทรกำมื่อ ๑ คัดหัวคัตท้ายเสีย ตำเอานํ้าชอกหนึ่ง
พริก ๗ ขิง ๗ กระเทียม ๗ บุติได้ตงกินแก้เด็บแด ๑

ยาแก้เลือด เอาเทียนตำทำให้แดง เอาน้ำมัน
รวงจอกหนึ่ง เติงจอกหนึ่ง คุ้งการด้วยกันพอดี
แล้วจึงเคียวให้กินได้ ๓ ครั้งคืนแรก ๑

ถ้าคลอดบุตรเลือดขัดอยู่ ให้เอาลูกจันทน์ ๓
เทียนคำ ๓ ใบอิงกบ ๓ ข่า ๓ ชิง ๓ กระเทียม ๓ ใพล ๓
ผิวมะกรูด ๓ เอาเท่าๆ คำเป็นผง กระจายให้เด็กกิน
คืนแรก ๑

ยาของเห็ดดำสำหรับคลอดบุตรอยู่ไฟไม่ได้ ให้
เอาทะลายหมากดิบ ๓ ใบโคนดินตอ ๓ ผิวมะกรูด ๓
ขมิ้นขี้ ๓ พริก ๓ ชิง ๓ กระเทียม ๓ กระเทียม ๓
หม้ายอนไฟ ๓ เกล็ด ๓ ยาทั้งนี้เอาตั้งระจอก ตำ
เป็นผงก็ได้ ทำเป็นแท่งกระจายน้ำหรือน้ำร้อนก็ได้ แกะ
เลือดแก้ลมอยู่ไฟมิได้กินคืนแรก ๑

ยาดำหรับคลอดบุตรอยู่ไฟไม่ได้ ให้เลือดคกหมก
อยู่ จึงให้จุกออกขัดอกก็ดี ให้เอาใพล ๓ มะไฟ

เดือนห้า ๑ เดือนเพ็ญมา ๑ นมดำวัย ๑ ดองตั้ง ๑
 ชิง ๑ ข้า ๑ เป็ดทั้งสอง ๑ เจตมูลเพลิง ๑ ยาทั้ง
 ห้า เอาเท่า ๆ กันตากให้แห้งดองเหล้า ๑๖ หนาน จึงเอา
 ของผูกคอกหม้อ เทียนเล่ม ๑ ผังข้าวเปลือกไว้ ๑ วัน
 เมื่อจะกินให้เสกด้วยดักกัฏฐา แล้วจึงกินเกิดด้นัก
 แด ๑

ยารำรุงเลือด ให้เอารากไผ่ป่า ๑ เอากระชายล้าง
 เสียให้หมดแล้วจึงต้ม ๓ เวลา เมื่อจะกินจึงเอา
 พริก ๑ ชิง ๑ กระเทียม ๑ เกดือ ๑ ปรงกินให้สิ้น
 หม้อหนึ่งวัน ระวังไม่ให้มีลมมาดังเก่าแก่ ถ้าขัดเลือด
 เวอร์วังอยู่ถึง ๓ ปีก็ดี ก็กินมาดังเก่าแก่ ๑

ยาแก้มูกกิด ให้เอาใบสดขด ๑ ใบเสนียด ๑
 ใบโคณินสด ๑ ใบคนช้ชมา ๑ ใบผักแพวแดง ๑
 ใบมะตูม ๑ พริกไทย ๑ ตำเป็นผงละลายเหล้ากินดื่
 นึกแถม ท่านดื่ได้ ๑๐ ชั่งทอง ๑

ยารุเลือด ถ้าวังเลือดก็ดี ขัดกระดูกก็ อยู่ไฟมิ

ได้กั้ ให้อาตมะบ้า ๓ ใบโคนดินสอ ๓ ใบกระตังงา ๓
ใบผักเบ็ด ๓ ฝาง ๓ พริก ๓ ขิง ๓ เกด้อ ๓ บดตะ
ถายเหล้าให้กินดื่มนักแด ๗

ยาแก้เลือดเน่าเส็ดเน่าในท้อง มันเปรไปเป็น
ริดสีดวงมอกรือ มันให้ผอมแห้งเหลื่องไป ให้เอา
มะนาว ๓๐๘ ลูก คั้นเอาแต่น้ำแช่กรวด ปูน ๓ ก้อน
พริกไทย ๓ ฝ่ายหีบกำม้อ ๑ เบยจกกระจัน ๘ เบย
แช่ผั่งข้าวเปลือกไว้ ๓ วัน แล้วจึงพล้เอามากินแต่
ส้มควร กินหายมามากแล้ว อุบาสกพลายได้กิน
หายมาแล้ว ๗

ยาทุเลาแก้เส้น ให้เอายาค้า ๓ บาท รวง ๓ บาท
ปั้งด้วยบัวหลวง ส้มมะขามเปียกถ้วย ๑ ผักราช
พฤกษ์ถ้วย ๑ ดีเกด้อถ้วย ๑ กวนให้แห้งแล้วบดบั้น
กินเท่าเม็ดตพุทรา แก้เส้นดื่มนักแด ๗

ยาแก้ริดสีดวงพลวก ให้เอาเถาว์ดัดเปรี๊ยะ ๓
รากผักข้าว ๓ รากมะระกอ ๓ นรเพ็ด ๓ คือก

วัดด้วยศอกเจ้าตัว สัมมะชามเปียก ๑ ดัดเก็ชแต่
พอดัมควร ข้าวเหนียวคัมยาคของกินแกริตส์ตวง
พลวกแด ๗

สิทธิการิยะ พระอาจารย์ท่านกล่าวแต่ถ้วนยา
เดือดยากล่อมลูกในท้อง ให้เอาลูกผักชี ๑ ชะเอม ๑
บดด้วยน้ำมะพร้าวเผาไฟไว้ให้เย็น แล้วจึงกินแด ๗

สิทธิการิยะ คำรายาเดือตรงอยู่มีถึงระดู ให้
เจ็บปวดในท้องและหัวเหน่าก็ดี และมารเดือตกก็ดี
ให้เอาใบโคณฑินส์ ๑ ไฟด ๑ ผิดมะกรูด ๑ ลูก
ในส้มป่อย ๑ ดองดิง ๑ ว่านน้า ๑ ขมิ้นอ้อย ๑
ยาทางนเอาดังตะ ๑ เฟือง คับดี่ ๑ เฟือง ชิง ๓ บาท
พริก ๑ บาท การะบูน ๓ บาท กำยาน ๑ บาท ราก
เจตมูลเพลิง ๓ บาท คำเป็นผงละลายเหล้าก็ได้ ละลาย
น้ำส้มก็ได้ กินหนัก ๑ เฟือง ถ้ามีลงให้ทวชนไป
ตามธาตุหนักและธาตุเบาแด ๗

ถ้าคลอดลูกให้เอาสารส้ม ๑ เกดือ ๑ สัมมะ

ขามเบี่ยง ๑ ขมน้อย ๑ คำนวณตายเห็ดกินเห็ด
ออกต้นเด ๑

ถ้าคลอตกเห็ดซึ่งเป็นมารักดี พกข้าวด้วยประ
การใดก็ดี เห็ดตกในท้องก็ดี ให้เอาตำรัด ๑
เก็ด ๑ มะขามเบี่ยง ๑ พริก ๑ ชิง ๑ บดละเอียด
นำม่นาวเป็นลูกกลอนกลั่น ชับเห็ดออกต้นเด ๑

อีกขนานหนึ่ง ให้เอารากโง้งเทง ๑ ผักกาด ๑
รากชะพลู ๑ รากพินังแดง ๑ ทำให้เห็ดกินเอาน้ำ
กล้วย ๑ แฉ้วเอาพริก ๑ ชิง ๑ กระเทียม ๑ เก็ด ๑
ตำปรงลงกินแก้เห็ด ทงมวนในท้อง เด็ดชดใน
ท้องก็ดีหายต้นเด ๑

ถ้าคลอตกให้ระบายเห็ดเดี่ยว ให้เอาเจตมุด
เพลิง ๑ ชิง ๑ ดิปตี ๑ เอาพริกไทยเท่ายาทั้งหลาย
ตำเป็นผงละเอียดก็ได้ น้ำร้อนก็ได้ กินหนัก
๑ บาท เวลาคืนให้นั่งราดห่มขาวไว้ มีผักคองอยู่ไฟ
เดย แกะข้าวต้มหาย ถ้าแดงปวดท้องน้อยอยู่ ให้

เขาเปลือกกระท้อน ๑ คำให้เหตกคนเขาน้ำ เขาพริก ๑
 ขิง ๑ กระเทียม ๑ เกดือ ๑ คำให้เหตกปรุงลงกิน
 เดือดน้ำเป็นก้อนอยู่ก็ตกลงได้ดังใจประสงค์แด่ ๗

ถ้ารกมือออก ให้เอาชะพลู ๑ คราบแมลงมุม ๑
 คราบ พริก ๑ สมอไทย ๑ สมอเทศ ๑ ข้าวคอก
 กัญชา ๑ บดละลายน้ำผงกินรกกดแด่ ๗

ถ้าอยู่ไฟมิได้ แดะเดือคดขึ้น ให้เอามะขาม
 เปี้ยก้วย ๑ ตำส้ม ๑ บาท ยาดำ ๑ ตำลึง คำให้
 เหตกแล้วใส่ลงกินหายแด่ ๗

ถ้าถูกตายในท้อง เดือดน้ำอยู่ก็ดี รกมือออก
 ก็ดี ให้เอาหอยสังข์ ๑ เบี้ยผู้เผาไฟไหม้ ๑ จึงเอา
 ขิง ๑ ตำลึง รากตะหุ้งแดง ๑ บาท เกดือดินเขาด
 ๑ ตำลึง ๒ บาท ไขมันอ้อย ๑ ตำลึง หอม ๑ ตำลึง
 ลูกจันทน์ ๑ บาท ดอกจันทน์ ๑ บาท กานพลู ๑ บาท
 คำเป็นผงละลายน้ำอ้อยก็ได้ เหตกก็ได้ แก้วริดส์ดอง
 ก็ได้ ถ้าเดือคดถนินหยุด ให้เอาใบหนาด ๑ ใบทอง

หาดงไบมน ๑ ไฟด ๑ พริก ๑ ขิง ๑ หอม ๑
 กระเทียม ๑ ขมิ้นอ้อย ๑ เขาเท่ากันตั้งตระ ๑ บาท บด
 ให้ละเอียด เอน้ำมันมะพร้าวเป็นกระสาย ยานกินแก้
 เลือดหายแล ฯ

ยาแก้ผู้หญิงเลือดคกในทวารเบา ให้เอารากตะ
 หุ้ง ๑ พริก ๑ ขิง ๑ กระเทียม ๑ หัวหอม ๑
 เกดือ ๑ ดินประสิวขาว ๑ ตำร้อม ๑ คีบตี ๑
 ตุกจันทน์ ๑ กระเทียม ๑ ไฟด ๑ ขมิ้นอ้อย ๑
 ยาทงนเขาตั้งตระ ๒ เพื่อง บดด้วยน้ำมันมะพร้าวกินหาย
 แล ฯ ยาขนานนี้ได้ทำแก้โรคมุกตกมามากแล้ว
 ประเสริฐนักแล ฯ

สิทธิการิยะ ตำรายาเลือดนี้ได้คัดออกมาใช้ได้
 ทำมามากแล้ววิเศษนัก สำหรับแก้เลือดขี้ดระดูคุดอด
 ตกให้เป็นขี้เลือดขี้หนอง แก้บิดเมื่อก่อน ๑ ถ้า
 ผู้ใดจะรักษาเลือดเน่าคกมุกตกเลือด เลือดคมิถึงระดู
 ให้ชัดให้เจ็บ และจะกลายเป็นเลือดร้าย และเมื่อกุดอด

ถูกเลือดไม่ออกสิ้นเชิงก็ดี และสมมติว่า เป็นชา
พุทธะยัก บางทีก็ว่าพ่ายเข้าอยู่ บางทีก็ว่าเป็นสันนิ-
บาต บ้างก็ว่าเลือดคั่งให้ครึ่งใครไหลหลง ให้ขับ
พันดาเห็ดอกตาปัดนมเฝ้าเย็น คนทั้งหลายมักว่าฉี
เข้า เพราะเลือดนั้นออกมีหมด จึงให้เป็นโทษดัง
นี้แล ฯ

ถ้าแพทย์ผู้ใดจะแก้เลือดคั่งนี้ ควรให้กินยาผาย
เสียก่อนจึงให้กินยาขับแก้เลือดนั้น และให้ประคบ
เลือดให้ตกแล้วดองยาสำหรับเลือดนั้นให้กิน อย่าให้
เลือดนั้นเน่าได้โดย แล้วจึงปรูดยาให้กิน และปรู
ยาปดุกไฟธาตุให้กินแก้เลือดเน่าให้สิ้นเชิง ถ้าเลือด
เน่านั้นออกมีสัน ครั้นมันคุดเข้าได้ มันให้เกิดเป็นฝี
มดลูก และร้ายแรงนัก บางทีมันอาจเป็นฝีหัวคอก
บางทีมันเป็นมารเลือด ถ้าแพทย์ผู้ใดจะแก้ ให้ทำ
ตามนี้เถิด ให้ปรูยาไว้สำหรับแก้เลือดทั้งปวง ถ้า
ออกถูกใหม่ในวันหนึ่งต้องวันสามวันก็ดี จนเดือน

หนึ่งกัถ ถ้ากำหนดเลือดยังอยู่ และถึง๒เดือนแล้ว
ว่าพ้นเลือดเน่าแล้ว ๆ ถ้ากำหนดเลือดเน่ากัถนั้น
เป็นดังนี้แล้ว มันให้เลือดคั่นไม่รู้สมบัติ และมีมัน
ให้หลับตาไป มีอกำคั่นทำให้ค้างแข็ง ท่านให้เอา
เกลือ๓เฟือง ตำร้อม๓เฟือง ดินประสิว๓เฟือง
ถูกันจน๓เฟือง เทียนดำ๓เฟือง เทียนขาว
๓เฟือง บดเป็นแท่งไว้ระคายน้ำส้มซ่า แกะเลือดเน่า
ระคายน้ำไฟด มีให้เลือดคั่นไปได้แล้ว ๆ

ถ้าอยู่ไฟมิได้ให้กินยานี้ เหมือนอยู่ไฟได้เดือนหนึ่ง
อย่าตื่นเทให้เลย แกะเลือดเน่าร้ายทั้งปวง ซึ่งอยู่ใน
ท้องคั่นมากที่สุด ให้จุกเสียดกัถ ให้ชดหนักเบาให้
ลงกัถ มีให้กินข้าวได้กัถ ให้รากให้เหียนน้ำตายกัถ
ให้รากถมเปดากัถ เมื่อถึงระดูชุดเดียวมีออกกัถ ให้
ชดให้เจ็บให้ลงท้องไป ให้เจ็บท้องน้อยอยู่กัถ ให้ทำ
ยานกินหายแล้ว ๆ

ยาต้มแกะเลือดร้ายทั้งปวง ซึ่งอยู่ในท้องยังออก

มี^๕นั้น^๕ ท่านให้เอาเปลือกมะยมตัวผู้^๑ เปลือกมะ
ไฟตัวผู้^๑ เปลือกกระท้อน^๑ ใบส้มอทะเล^๑ ราก
ทองเคกเอาเสมอภาค ต้ม^๓ เอา^๑ กินแต่น้อย
ผายเลือดร้ายทั้งปวงแต่ ฯ

ยาแก้เลือดเน่าตมูกตกเลือด ให้เอาหัวหอม^๑
ขิง^๑ รากเจตมถเพลิง^๑ ใพล^๑ โคนดินสอ^๑
เทียนคำ^๑ ยา^๕ทง^๕น^๕คา^๕เอา^๕แต^๕น^๕า^๕ด^๕ัง^๕ระ^๕จ^๕อก^๕ ต้ม^๓ เอา^๑
ให้กินแต่พอกำลัง แก้ได้สารพัดร เลือดเน่าให้ระ
ลายไปแต่ ฯ ยา^๕ช^๕น^๕า^๕น^๕ห^๕ือ^๕เบ^๕ญ^๕จ^๕น^๕ห^๕ ถ้ากินมากเข้า
ไปต้องตายแต่ ฯ

ยาแก้เลือดคั่ง ให้เอาอำพันแดง^๑ กระเทียม^๑
กระชาย^๑ ตะไคร้หอม^๑ มหาหิงคุ^๑ ยา^๕ท^๕ง^๕น^๕เอา^๕เท่า^๕ๆ^๕ ก^๕ัน
บดด้วยน้ำมะนาว ให้กินแก้^๕ถ^๕น^๕ห^๕ด^๕แ^๕ะ^๕ค^๕าง^๕แ^๕ง^๕ แก้
เลือดให้ละลายแต่ ฯ

ยาแก้คางแข็ง ให้เอาปากมิออก เอายาทา^๕ค^๕าง^๕
ให้คางอ่อน^๕อ^๕้า^๕ปาก^๕ออก^๕ได้ ให้เอาอำพัน^๑ พริก^๑

จึง ๑ มหาหิงคุ์ ๑ พิมเสน ๑ บดเป็นแท่งไว้ ทาขึ้น
คางทั้ง ๒ ข้างอ่อนแอ ๑

ยาผายเลือด ให้เอาชกาแดง ๑ เบญจขี้เหล็ก ๑
ใบมะกา ๑ หญ้าไทร ๑ ถูคืดเคว ๑ ยาทงนคัมให้
งวด แดะกรของเขาน้ำเคียวให้ชน แดะจิงปรุง
ยาคำ ๑ สดั่ง เก็ดอว่าหัดทินประจุแกเลือดร้ายทั้ง
ปวง ประจุนนิบาตักดี ประจุผี ถัดงเป็นเม็ดดำ
มิเป็นเลย ๑

ยาผายเลือดเน่าทั้งปวง ให้เอาใบมะขาม ๑ ใบ
ดัมป้อย ๑ คำเขาน้ำดังตะพาน เก็ดอ ๑ บาท
คัมเคียวให้ชน เมื่อจะกินให้เอาดัมมะขามเบียกะ
ถาย จิงปรุงยาคำ ๑ สดั่ง ให้กินเป็นยาประจุเลือด
ร้ายทั้งปวงจิงจะสันแเด ๑

ยาขับเลือด ให้เอายางแถมทะเล ๑ หญ้ายอน
ไฟ ๑ ขมิ้นอ้อย ๑ ละลายเหล้ากินขับเลือดคั่นได้

ทำมามากแล้ว ฯ

ยาลำหรับขุไฟไม่ได้ ให้เอาสารส้ม ๑ เพ็อง
พริก ๓ เพ็อง ตำเป็นผงละลายน้ำผึ้งรวงกิน ถ้า
จะทำเป็นยาถอน ให้เอามะนาว ๓๐ ลูกกับยาเหล่านี้
ตั้งไฟขึ้นจนกินเท่าลูกพุทรา มีอยู่ไฟเลยก็ได้ ประ
เสริฐนักแถม

ถ้าตกหมอกอยู่ก็ดี และเจ็บท้องหนักอยู่ ให้
เอาสารส้ม ๑ ใส่กระเบื้องตั้งไฟให้โซน เอาหนัก ๒ ตำตั้ง
๒ บาท พริกไทยบดแล้ว ๒ ตำตั้ง แะเหล้า
กลั่น ๒ ทะนาน ปิดให้มิด ตั้งช้าเปิดออกไว้ ๗ วัน
เมื่อจะนั่งเสกด้วยพระคาถา โอมพิศมहाพิศ เกิด
กาลทีดินาต อากุณันตุ โมขันตุ ฤณขันตุ สวาหะ
เมื่อจะเข้านั่งเสกด้วยมนต์ดังนี้ โอม อะมะระนิชี-
วันติ สวาหะ แล้วจึงกินหายเจ็บท้องปวดท้องแ
ดับเลือดคั่งนักแถม ฯ

ยาซื้อสุรารมฤต ให้เอาน้ำประสานทอง ๑ เกดื้อ

ดินเขาวัว^๑ ลูกผักชีด้อม^๑ ลูกจิงจ้อใหญ่^๑ ลูก
 ดมอเทศ^๑ พริก^๑ ขิง^๑ ลูกจันทน์^๑ ดอก
 จันทน์^๑ โกฐสอ^๑ ยาทงนเขาเท่าๆ กัน จึงเอาลูก
 ดดอ^๑ ลูกมะนาวเผาไฟให้ไหม้ ซึ่งเขาหนัก^๑ บาท
 บดเข้าด้วยกันให้เป็นผงใส่ขวดไว้ เมื่อจะกินให้กิน
 หนัก^๒ ๒ ไพ ถ้าธาตุหนักกินหนัก^๑ ดั่ง
 เสดดและเล็ดร้าย เป็นลมจุกเล็ดคชชนปะอก คก
 ข้างน้ำจืดควาย คกต้นไม้ และออกลูกเล็ดคชชน
 รกมีออกกัก ให้กินยานอย่าส่นเท่าใดเลย ค่ำไฉน
 ของ^๑ แด ยานคือน้ำสุรารมฤทธของพระอินทร์เจ้า
 แด ๗

โปรดสั่งซื้อหนังสือตำราต่าง ๆ ที่:-

ร้านเฮ่งง่วนฮง

เลขที่ ๘๕๖

เชิงสะพานเส้าชิงช้า พระนคร

ตำราหมอดูทางธรรมและ ไหวศาสตร์	.๓๕	บาท
ตำรายาโบราณ คุ่มมือหมอกกลางบ้าน	.๖๐	"
ตำรายาวัตไฟ ๒.๕๐ บาทลดเหลือ	๑.๕๐	"
ตำรายาโบราณ แก่ผู้ป่วยต่าง ๆ	.๗๐	"
ตำรายาเกร็ดรักษา โรคสำหรับเด็ก	.๕๐	"
ตำราทำนายฝันที่ร้ายต่าง ๆ	.๒๕	"
คัมภีร์สรรพคุณยาโบราณ	.๗๕	"
ตำรายาเกร็ดอย่างเล่มเล็ก	.๗๕	"
ตำรากรรมรักษา	.๕๐	"
หมอดูประจำตัว	.๕๐	"
ชุมนุมทำนาย	.๗๕	"
ตำรายาเก่า	.๕๐	"

พิมพ์ที่โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ สะพานเส้าชิงช้า พระนคร

นายเอียงทอง ผู้พิมพ์โฆษณา พ.ศ. ๒๔๘๓